EKİM

Bütün Ülkelerin Proleterleri, Birleşin!

TÜRKİYE KOMÜNİST İŞÇİ PARTİSİ Merkez Yayın Organı

Sayı: 237, Haziran 2004

Partinin yayın cephesindeki sorunları ve görevleri

Parti toplam yayın faaliyetinde yeni bir döneme girmeye hazırlanmalıdır. Çalışmamızın genişleyen kapsamı ve artan temposu, bunu kendi cephemizden daha şimdiden gerektirmektedir. Siyasal olayların akışı, buna bağlı olarak yakın gelecekte sınıf ve kitle hareketindeki muhtemel gelişmeler ise daha genel bir çerçevede ayrıca gerektirecektir. Her alanda olduğu gibi yayın cephesinde de kendimizi geleceğin gelişmelerine bugünden hazırlamalıyız.

Yayın cephesinde öncelikler

Partinin yayın faaliyeti halihazırda nispeten geniş bir kapsama sahiptir. Partiyi doğrundan temsil eden aylık ve haftalık yayınların yanısıra kesimlere hitabeden süreli yayınlara, bu arada bir dizi işçi ve gençlik bültenine sahibiz. Bunları belli aralıklarla çıkan kitaplar, ihtiyaca bağlı olarak yayınlanan broşürler ve daha sık olarak da özel sayılar ve bildiriler tamamlamaktadır. Eldeki güçlere ve olanaklara bakıldığında bu önemli bir başarının göstergesi kuşkusuz. Fakat güç ve olanakların daha planlı ve etkin bir kullanımı durumunda, gelinen yerde çok daha fazlasını yapabilecek koşullara sahip olduğumuz da bir gerçektir.

Daha fazlası, kolayca akla gelebileceği gibi hiç de yalnızca yeni yayınlar devreye sokmak anlamına gelmemektedir. Yayın kendi içinde bir amaç değil, fakat çalışmaya ve mücadeleye hizmet eden bir araçtır. Çalışma ve mücadele bir ihtiyaç haline getirmedikçe, yeni yayınlara eğilim duymanın ne bir anlamı ne de yararı vardır. Elbette parti ihtiyaç duyduğunda yeni yayınları da devreye sokacaktır. Fakat bugün bizim için acil ihtiyaç yayın çeşitini çoğaltmaktan çok mevcut yayınları güçlendirmek, amaca daha uygun ve daha işlevsel hale getirmektir. Toplamında yayın kalitesini yükseltmek ve gerekli olanlarda, daha sık periyotlu bir yayın düzenine geçebilmektir. Bugün bizim için daha güçlü bir yayın faaliyeti bu anlama gelmektedir.

Yayın kalitesi (bundan niteliği ve işlevi açısından daha güçlü bir yayın düzeyine ulaşmayı kastediyoruz) alanında yayınlarımızın toplamı açısından hala da önemli sorunlarımız var. Öncellikle bu sorunları çözmeliyiz. Bu önceliğe tabi olmak üzere özellikle yerellerde ve tek tek fabrika birimlerinde popüler propaganda-ajitasyonu güçlendirmek üzere yeni bültenler devreye sokabilir ve halihazırda fazlasıyla ihmal ettiğimiz elektronik iletişimi daha etkin bir biçimde kullanabiliriz. Faka bunlar önümüzdeki kısa dönemin, ilk 6 ayın ya da en fazla bir yılın acil ve öncelikli hedefleridir. Daha büyük hedefler ve daha etkin bir yayın kapasitesi içinse bunu izleyecek döneme ayrıca hazırlanmalı ve buna da bugünden başlamalıyız.

Yayınlarımızda genel anlamda bir

çizgi sorunu doğal olarak yoktur; tümü de parti ideolojisi, programı ve politikaları temelinde yayın yaşamlarını sürdürmektedirler. Parti içerisinde ideolojik birliğin sağlam olduğu ve yayın faaliyetinin toplamında partinin merkezi denetimi ve yönlendirmesi altında bulunduğu koşullarda bunun böyle olması olağan bir sonuçtur. Fakat yayınların parti çizgisinde yayın yaşamlarını sürdürüyor olmaları hiç de onların partinin düşünsel birikimini ve çizgisini kendilerine özgü yayın işlevleri çerçevesinde başarıyla kullanabildikleri anlamına gelmiyor. Tersine, bu konuda tüm yayınlarımızı kesen ortak bir yetersizlik sözkonusudur.

Bunu zaaftan çok bir yetersizlik olarak tanımlıyoruz, zira sorun gerçekten daha çok bu niteliktedir. Yeterli oranda eğitimli ve birikimli kadrodan yoksunluk, halihazırda partinin en önemli sorunlarından biridir ve bu etikisini yayın faaliyeti alanında da göstermektedir. Hatta denebilir ki özellikle bu alanda göstermektedir; zira yayın faaliyeti, doğası ve işlevi gereği, bu alandaki yetersizliğin en dolaysız olarak yansıyacağı bir alandır. Partinin tek bir yayını olsaydı ve düşünsel bakımdan birikimli ve yetenekli tüm güçlerini bu alanda yoğunlaştırma yoluna gitseydi kuşkusuz böyle bir sorun yaşanmayabilirdi. Gelgelelim partinin birden fazla yayını var ve sınırlı sayıdaki birikimli ve deneyimli kadrosu, sayısız başka politik-örgütsel görevin yanısıra bir de bu yayınlar arasında bölündüğünde, sonuçta ortaya sözünü ettiğimiz zayıflık çıkmaktadır.

Zorlu mücadele koşullarının basıncı altında geçmiş yıllarda yaşanan kadro kaybı ve sonraki dönemde kazanılan yeni kadroların zamanında etkin ve sistematik bir eğitimden geçirilememeleri gerçeği, partiyi sözünü ettiğimiz nispi yetersizlik ile yüzyüze bırakmıştır. Fakat parti bir süredir bilinçli bir tutumla bu soruna yüklenmekte, kadroların çok yönlü gelişimi ve bundan ayrı düşünülemeyecek olan sistematik ideolojik eğitimi ile sorunu belli sınırlarda olsun çözmeye çalışmaktadır. Bu alanda mesafe alınabildiği ölçüde genel olarak partinin düzeyi yükselecek ve bunun sonuçları çalışmanın toplamına olduğu kadar partinin yayın faaliyetine de yansıyacaktır. Nispeten kısa sayılabilecek siyasal yaşamı düşünüldüğünde partinin düşünsel, siyasal ve örgütsel planda oldukça önemli bir birikimi vardır. Tüm sorun, sistematik bir çabayla bunu partinin genç ve yeni güçlerine maledebilmektir. Bu başarıldığı oranda birçok şey daha kolay hale gelecek, birikimli ve deneyimli kadro yetersizliğinden kaynaklanan sorunlar önemli ölçüde çözülecektir.

Geneli kesen bu ön değinimelerin ardından artık yayın alanındaki sorunları ve görevleri tek tek yayın organlarımız üzerinden ele almaya geçebiliriz.

MYO: Sorunlar ve sorumluluklar

Ne denli başarıyla yerine getirdiğinden bağımsız olarak Merkez Yayın Organı, işlevi en net biçimde tanımlanmış yayınlarımızın başında gelmektedir. Bu konu parti kuruluş kongresinde enine boyuna tartışılmış ve kesin bir sonuca bağlanmıştır. Buna göre, kamuoyu ve kitleler önünde partiyi dolaysız olarak temsil eden MYO, parti önderliğinin kürsüsüdür. Partinin temel ve taktik konulardaki görüşleri, politik sorunlara ve gelişmelere ilişkin değerlendirmeleri ve açıklamaları, bu çerçevede taktik çizgisi, dönemsel politik ve örgütsel hedef ve görevleri, öncelikle MYO üzerinden yansıtılır ve bunlar partiyi bağlayan görüşler olarak sunulur. MYO partiye, daha genel planda ise devrimci hareketin ve toplumsal muhalefetin kadrolarına temel ve taktik sorunlar üzerine ilkesel ve politik perspektifler sunan, bu çerçeveda onlara yön vermeye çalışan ve bu arada illegal konumunun sağladığı özel avantajla, partinin örgütsel durumuna ve çalışma tarzına ilişkin sorunları da ele alan bir yayın organıdır.

Siyasal mücadelenin ve örgütlenmenin temel ve taktik sorunları tüm devrimci hareketin genelini ilgilendirdiği için sorun

bu genel çerçevede ortaya konulsa da, partinin Merkez Yayın Organı elbette öncelikle ve temelde partiye yön veren, onu temel ve dönemsel sorunlar konusunda aydınlatıp yönlendiren, hedef ve görevleri somutlayan, deneyimleri toparlayan, zaaf ve yetersizliklere zamanında ve yerinde çözücü müdahalelerde bulunan bir yayın organı olmalıdır. Bunu yapabildiği oranda kuşkusuz parti dışındaki ciddi devrimci kadrolar tarafından da ilgiyle izlenecek bir yayın organı olabilecektir (ki geçmişte uzun yıllar boyunca *Ekim* bunu başarmıştır da). Biz bir mezhep olarak değil fakat devrimci sınıf partisi olmanın bilinci ve sorumluluğu ile hareket ettiğimize ve sorunlara da bu gözle yaklaşma çabası içinde olduğumuza göre, sonucun başka türlü olması da düşünülemez. Siyasal mücadelenin sorunlarına, işçi hareketinin, gençlik hareketinin ya da örneğin bölgesel gelişmelerin şu veya bu yönüne önemli açıklıklar getirmeyi başarabilen bir yayın organı, geleneksel sol kültürün ördüğü tüm gerici engellere rağmen samimi devrimcilerin ilgisini çekecektir.

Özetle böyle bir MYO, partiyi politik mücadelenin sorunları temelinde doğrudan eğitip yönlendirmekle kalmaz, ileri işçileri ve devrimcileri de etkiler ve eğitir. Temel ve taktik konularda kafalardaki sorulara yanıt olabildiği ölçüde, zamanla dışımızdaki devrimci militanı kendine çeker, aranan ve izlenen bir yayın organı haline gelir.

Konuya ilişkin olarak yakın dönemde partiye sunulan bir MK metni, MYO'nun tanımlamaya çalıştığımız işlevini açık ve derli toplu bir biçimde ifade ettiği için, ordan buraya bir bölüm almak istiyoruz:

"7) Lenin bir vesileyle partide "ideolojik önderlik" işlevini yerine getirmesi gereken merkez yayın organından söz ederken, '*... teorik gerçekleri, taktik ilkeleri, genel örgütlenme görevlerini ve herhangi bir an için tüm partinin genel görevlerini geliştirip ortaya çıkaran gazetenin, partinin **ideolojik** önderi olabileceğini ve olması gerektiğini*' söylüyor (bkz. *Bir Yoldaşa Mektup*). Bu özlü ve aydınlatıcı tanımdan, Kuruluş Kongresi'nin konuya ilişkin tartışmalarında gereğince yararlanıldı ve yukarıdan özetlediğimiz görüş önemli ölçüde buna dayandırıldı.

"Kuşkusuz bizde Lenin'in tanımı kaba ve mekanik bir biçimde ele alınmadı. Lenin'i sözünü ettiği ideolojik önderlik işlevlerinin bir kısmı bazı yönleriyle bizim mevcut ya da çıkarılması düşünülen öteki merkezi yayın organlarımız tarafından yerine getiriliyor/getirilecektir. Ama yine de çizdiği özlü çerçevede bakımından, Lenin'in tanımı, işlevsel ve amaca uygun bir MYO için geçerliliğini koruyor. Bu tanımdan çıkarılması gereken en temel sonuç, *Ekim*'in temelde, yaşanan gelişmeleri **teorik ve ilkesel çerçevesi üzerinden/yönünden** ele alarak değerlendiren, böylece partiyi bu konularda **perspektif** yönünden aydınlatan, bunu döneme ilişkin olarak **partinin önünde duran somut politik ve örgütsel görevlerin** tanımlaması ile birleştiren bir yayın organı olması gerektiğidir.

"Buna ek olarak, Kuruluş Kongresi'nde de vurgulandığı gibi, *Ekim*, illegal bir yayın organı olarak bugünkü koşullarda, partinin örgütsel durumuna, çalışma tarzına ve iç yaşamına ilişkin sorunları da ele alıp yansıtabilmelidir. Fakat bu belli sınırları aşmamalı, *Ekim* hiçbir biçimde partinin dar anlamda örgütsel yaşamına ilişkin sorunların hissedilir biçimde ağırlık kazandığı bir yayın organı görünümü ve işlevi kazanmamalıdır. Siyasi gelişmelere de bağlı olarak devrimci sınıf mücadelesi sorunlarının teorik ve ilkesel bir çerçeve içinde ele alınıp irdelenmesi, parti programı ve stratejisi ışığında değerlendirilmesi ve bundan gerekli politik ve örgütsel sonuçların çıkartılması, böylece partinin ve bir bütün olarak devrimci kadroların aydınlatılması, onlara temel önemindeki konu ve gelişmeler üzerine sağlam bir perspektif sunulması, *Ekim*'in temel işlevi olabilmelidir.

"*Ekim*'in, siyasi mücadelede partimizin temel konulardaki ilkesel konumunun ve taktik tutumunun sözcüsü/kürsüsü olması,

parti çalışmasının politik ve örgütsel çerçevesini belirlemesi, böylece bir bütün olarak partiye yön veren bir yayın organı işlevi yerine getirebilmesi de ancak böylece sağlanabilir..." (*MYO'nun Yeniden Yayını Üzerine*, 15 Kasım 2003)

Sorun burada yeterli açıklık ve kapsamda ortaya konulmuştur. Fakat halihazırda *Ekim*'i buna uygun düşen bir işlev ve kalite çıkaramadığımız da bir gerçektir. Sözü edilen parti içi metinde üzerinde ayrıntılı olarak durulduğu gibi, yakın geçmişte *Ekim*'in yayınında yaşanan kısa süreli kesinti de bu alandaki zayıflıktan ayrı değildir. "Amaç herşeye rağmen bir yayın çıkarmak ve bunun için iletilen her türden yazı malzemesini yukardaki amacı bir yana bırakarak kullanmak olsaydı, MYO yayınını az çok düzenli periyodlarla sürdürmeyi yine de başarırdı. Fakat biz bu yolu tutamazdık; zira biz, yayın faaliyetini hiçbir zaman kendi içinde amaçlaştırma hatasına düşmedik. Ne denli başarılı olduğumuzdan bağımsız olarak, her zaman yayın organlarımız için belirli bir işlev tanımladık ve bu işleve uygun yayınlar çıkarmaya çalıştık..."

Kongreyi izleyen dönemde partide yaşanan ve *Ekim*'de de bir dönem zayıflamaya ve aksamaya yol açan sorunlar, bugün esası yönünden geride kalmıştır. Ama buna rağmen hala o istenilen türden bir yayın düzeyine ve düzenine oturabilmiş değil. Zira zayıflama döneminin yarattığı bazı alışkanlıklar gereğince kırılabilmiş değil. Fakat bunlar kesin olarak giderilecektir, bu alandaki zaafiyetin üstesinden gelinecektir. Partimizin bugün bir önderlik kapasitesi varsa eğer, *Ekim*'in de bunu yansıtan bir yayın organı olarak çıkabilmesi önünde bir engel yok demektir.

"... MYO, öteki yayın organlarında farklı olarak, partinin temel ilkesel, politik ve örgütsel perspektiflerinin taşıyıcısı olması gereken bir yayın organıdır. Bu ise ancak MK'nın yanısıra partinin düşünsel yönden en nitelikli/yetenekli kadroları ile yerine getirilebilir düşünce/yazı katkısı demektir." Parti bu gerçeğin bilincindedir. Dolayısıyla elindeki en yetenekli kadrolara dayanarak amacına ve işlevine uygun bir *Ekim* çıkarabilmek için gerekli tedbirleri adım adım almaktadır. Fakat bu alandaki sorunların hızla geride kalması, *Ekim*'in partinin düşünsel kapasitesi ve önderlik düzeyinin yansıyabildiği bir yayın kürsüsü haline gelmesi, MK kadar onu hemen çevreleyen ileri parti kadrolarının göstereceği sorumluluğa da sıkı sıkıya bağlıdır. *Ekim* herhangi bir yazının öylesine kaleme alınıp gönderildiği bir yayın organı değildir, şu ana kadar söylenenler bu noktada yeterli açıklığı yaratmış olmalıdır. Tersine, dikkatle seçilmiş ve özel bir emekle işlenmiş, sorunun tali yönleri ya da gereksiz ayrıntılar içinde dönüp duran değil fakat ele aldığı sorunu en temel noktalar üzerinden aydınlatan, böylece parti ve devrimci kadrolar için gerçekten eğitici ve yolgösterici olabilen yazı katkıları olmalıdır bunlar.

Bu yazılarda işlenecek görüşlerin partini ortak düşünce çizgisine uygunluğu da bir başka temel önemde gerekliliktir. Zira MYO bir tartışma kürsüsü ya da şu veya bu yoldaşın kendine özgü kişisel görüşlerini yansıtabildiği bir yayın organı değil, fakat kollektif parti önderliğinin kürsüsüdür. Önemli ve gerekli olan; bu kürsüden parti adına, partiyi bağlayacak biçimde konuşabilmek, partiye, öncü işçilere ve devrimcilere, daha genel planda dosta düşmana, parti adına seslenebilmek, sadece içerikte değil kullanılan dil ve üslupta bile buna özen gösterebilmektir. Şu veya bu konu elbette yaratıcı ve özgün bir tarzda işlenebilir, bu o katkıyı güçlü ve anlamlı hale de getirir; ama konuyu parti programı ve çizgisinin genel çerçevesi içinde ele almak temel koşuluyla. Bu *Ekim*'de olanaklı olduğunca en az miktarda imzalı yazıya yer vermek gerektiği anlamına da gelmektedir. İmzalı yazı, ya yazının içerdiği görüşler partiyi bağlayacak nitelikte olmadığı ya da konu partiyi temsil edebilecek kadar güçlü işlenmediği durumlarda başvurulacak bir yol olmalıdır.

(Böyle yazılara yer vermemek de bir yoldur kuşkusuz, ama bazen sözü edilen kusurlarına rağmen bu yazıların belli bir anlamı ve işlevi de olabilmektedir.)

Ekim'in daha çok MK ve partinin düşünsel bakımdan en yetenekli kadroları üzerinden tanımlanması onun içeriği yönünden partinin yönetici elitine ait bir yayın organı olduğu anlamın gelmiyor kuşkusuz. Bu konuya 15 Kasım '03 tarihli MK metninde de değinilmekte ve sorun şöyle konulmaktadır: "Yukarıdaki çerçeve, *Ekim*'in, çok büyük ölçüde, başta MK olmak üzere partinin en ileri, en birikimli ve deneyimli kadrolarının katkısıyla çıkabilecek olan bir yayın organı olduğunu gösteriyor. Bunun böyle olması normaldir de. Bununla birlikte, hemen tüm yoldaşlar, konusunu doğru seçmek, amacını ve çerçevesini doğru saptamak kaydıyla, *Ekim*'de işlevli bir biçimde değerlendirilebilecek katkılar sunabilirler, sunmalıdırlar da. Örneğin çalışma ve mücadele deneyimleri, bu tür katkılar için verimli ve işlevsel alan olarak öncelikle akla gelmektedir." *Ekim*'in halihazırdaki yayın faaliyeti örneği bu konuda zaten belli bir fikir verdiği için bunu burada bu sınırlarda hatırlatmakla yetiniyor, tüm parti üyelerini amaca uygun çerçevede MYO'ya katkı yapmaya çağırıyoruz.

Tanımlanan türden bir yayın işlevine oturacak bir MYO için bir başka temel önemde sorun, onun etkin ve amaca uygun dağıtımıdır. İşlevine getirilmiş tanım, onun hedef okur kitlesini de bir bakıma ortaya koymaktadır. Sıradan işçiye ve emekçiye *Ekim*'le ulaşmaya kalkmanın bir anlamı yoktur, parti onlara başta bildiriler olmak üzere kendi sesini yansıtan farklı araçlarla ulaşmaya çalışacaktır. Burada tanımlanan türden bir *Ekim*'in hedef kitlesi ise, kitlelerin siyasal bakımdan ileri, öncü devrimci unsurları ile devrimci ve reformist kanatlarıyla sol hareketin kadro ve militanlarıdır. *Ekim* bunlara ulaştırılabilirse, bunlar tarafından belli bir ilgiyle izlenebilen bir yayın organı olmayı başarabilirse amacına da fazlasıyla ulaşmış olur.

Dolayısıyla onun dağıtım alanını ve ağını da buna göre örgütlemek gerekir. Bu çerçevede *Ekim*'in ulaşmadığı tek bir kitle örgütü, dernek, sendika ve demokratik kurum kalmamalıdır. Üstelik yalnızca partinin çalıştığı kentlerde değil tüm Türkiye'de. Bunun kolay olmadığı açıktır, fakat bunu olanaklı kılacak yol ve yöntemler bulmak ve geliştirmek partinin, bununla görevlendirilmiş ilgili parti birimlerinin/kadrolarının görevidir.

Bu konuda tüm parti güçleri etkin ve yaratıcı bir inisiyatif gösterebilmelidirler. Konuya ilişkin MK metninde de vurgulandığı gibi; "*Ekim*'i salt yeraltı örgütü ve kadroları eliyle dağıtılabilecek bir yayın organı olarak görmek saplantısı bir yana bırakılmalıdır. Elbetteki o yeraltında hazırlanacak, temel dağıtımı bu kanallar üzerinden yapılacaktır. Fakat daha geniş kesimlere ulaştırabilmek için her çalışma birimimizin/alanımızın dikkatli ve yaratıcı yollara başvurarak üstlenebileceği görevler vardır. Bunun gerekleri yerine getirilmediği taktirde, örneğin partinin yeraltı örgütlenmesinin olmadığı bir çalışma alanında *Ekim*'in dağıtılması ya olanaklı olamayacak, ya da posta vb. yöntemlerle yalnızca rastlantılara kalacaktır. Bu çerçevede şunu da ekleyelim; bir yeraltı yayını ne denli yaygın dağıtılabilirse o denli meşrulaşır ve onun dağıtılması değilse bile bulundurulması/okunması polisiye takibat konusu olmaktan o denli kolay çıkar."

Politik yayın: Aşılması gereken bazı sorunları

Politik yayın son yıllarda belli bir düzey yakaladı ve yayın düzeninde herhangi bir sorunla karşılaşmaksızın yayın yaşamını başarıyla sürdürdü. Halihazırda parti çalışmasının ve mücadelesinin ağırlık merkezi bu yayın organı üzerindedir ve bunun da anlaşılabilir bir mantığı var. Burada herhangi bir zaaf sözkonusu değildir; tersine, bugünün Türkiye'sinde legal olanakların kullanılabilme düzeyi, politik yayının böyle bir işlev üstlenmesini

özellikle gerektirmektedir. Politik çalışma bugün için büyük ölçüde açık biçimler üzerinden yürütülebilmektedir. Bu olgu politik yayının yayın periyoduyla birlikte ele alındığında, parti çalışmasının ve mücadelesinin kalbinin burada atması zaaf değil olması gerekendir. Politik yayın kendine özgü işleviyle MYO'nun alternatifi değil fakat kendi cephesinden tamamlayıcısıdır. Bugünkü koşullarda partinin yayın cephesindeki faaliyetinin başarısı, esası yönünden, bu iki yayın organının kendi işlevleri çerçevesinde birbirlerini başarıyla tamamlamalarına bağlıdır.

Politik yayının uzun yılları bulan yayın yaşamı çeşitli yönleriyle yakın dönemde zaten kapsamlı bir değerlendirmeye tabi tutulduğu için burada daha çok özel nitelikte bazı sorunlar üzerinde durmakla yetinilebilir. Bunlardan ilki, politik yayının devrimci ajitasyon ve canlı teşhirde nispeten zayıf kaldığı gerçeğidir. Oysa olayların akışına bağlı olarak sistematik ve etkili bir devrimci politik ajitasyon ile "suçüstü" anlamında çok yönlü canlı teşhirler bu yayın organımızın temel işlevlerinden biri olabilmelidir. Devrimci ajitasyonun aleyhine olarak gelişmelerin ve olayların sakin ve ağırbaşlı yorumuna duyulan özel eğilim ile teşhirde daha çok genel ve soyut sınırlarda kalmak, halihazırda politik yayın organının önemli kusurları arasındadır.

Elbette gelişmeler temel noktalar üzerinde sürekli olarak tahlil edilip yorumlanacaktır, bu da gazetenin temel işlevlerinden biridir. Fakat bunu sistematik bir devrimci ajitasyon işlevi ile bütünleştirmek, bu ikincisine gerekli ağırlıkla yer verebilmek gerekir. Bu çerçeve gazete burjuvaziye ve burjuva iktidara, ve bu iktidarın tüm uzantılarına karşı yargılayan, itham eden ve suçlayan bir dil kullanabilmeli ve bunu mücadele ruhunu ve devrimci eylemi kışkırtan tutumla birleştirmelidir. Kelimenin bu anlamında politik yayının daha militan bir söyleme ihtiyacı var. (Elbette bu, halihazırda solda örnekleri bulunan ilkel ve itici çığırtkanlıkla da karıştırılmamalıdır).

Teşhir planında ise somut verilerden yeterince yararlanamamak, bu çerçevede teşhiri canlı ve carpıcı öğelere dayandıramamak, bu anlamda "suçüstü" yapamamak, sorunu daha çok genel ve soyut suçlamalar sınırlarında tutmak, aşılması gereken bir kusur olarak durmaktadır ortada. Burada bakış açısından kaynaklanan sorunlar kadar sözü edilen türden bir teşhir malzemesinden, buna yönelik bir çalışma tarzı ve hazırlıktan yoksunluk da belirgin bir rol oynamaktadır.

Partinin kitlelerle, özellikle de işçilerle ilişkileri geliştikçe ve siyasal mücadelede giderek daha etkin bir taraf haline gelmeye başladıkça, kuşkusuz bu kusurlar daha kolay aşılacaktır. Ve bugün bu açıdan artık daha ileri bir noktadayız. Politik yayının da parti çalışmasındaki bu genel gelişme ve büyümenin sağladığı olanaklardan güç alarak, ajitasyon ve teşhir alanında sözü edilen kusurlarını daha bilinçli bir tutumla geride bırakması gerekir. Somut teşhirler için siyasal yaşamı daha dikkatli bir biçimde izlemeliyiz. Düzen güçleri ve kurumları hakkında sistematik biçimde bilgi toplamalı, bunu giderek bir uzmanlık işi haline getirmeli ve elde edilen malzemeyi etkili biçimde kullanmayı öğrenmeliyiz. Bizim artık generallerin, polis şeflerinin, medyadaki satılık kalemlerin ya da sendika bürokratlarının içyüzünü, salt düzenin hizmetinde oldukları genel gerçeği üzerinden değil, fakat ilişki ve bağlantıların somut ve canlı sergilenişi üzerinden ortaya koyabilmemiz gerekir. (Bu tarzı yakalayabilmek ve bunda yetkinleşmek, geleceğin günlük devrimci işçi basınına geçişi kolaylaştırmak için bize ayrıca gereklidir, zira bunsuz bir günlük devrimci yayın düşünülemez).

Politik yayının bir başka kusuru, sosyalist propaganda alanındaki zayıflık olarak kendini göstermektedir. Sosyalist propaganda elbette olur olmaz genel ve

soyut bir sosyalizm propagandası yapmak demek değildir. Bu propagandadan çok sloganlaştırma olur ve kendi başına herhangi bir somut etki yaratmaz. Sosyalist propaganda, ele alınan sosyal, politik, ekonomik ya da kültürel her sorun üzerinden kapitalizmin onulmaz çözümsüzlüğü sergilenirken, bilimin ve tarihin verilerinden yararlanarak sosyalizmin bu aynı sorunlardaki çözümlerini anlaşılır ve ikna edici biçimde ortaya koyabilmek demektir. Bu ise sorunun öneminin farkında olmanın ötesinde, sağlam bir bilimsel ve tarihsel kavrayış ve birikim gerektirir. Politik yayının bu alandaki zayıflığına daha yakından bakıldığında, sorunun daha çok buradan kaynaklandığı görülür ve bu bizi bir kez daha partide ideolojik, politik ve kültürel düzeyi sistematik çabalarla yükseltme sorununa getirir.

Halihazırda politik yayında ciddi dil ve üslup sorunları da var. Tüm yayın organlarımızda olduğu gibi politik yayında da açık ve anlaşılır bir dil ve üslup temel önemde bir ihtiyaçtır. Dolaylı, karışık ve hatta karanlık bir dil, ele alınan sorunla ilgili kafa karışıklığının bir yansımasından başka bir şey olamaz. Marksistler tarafında çokça kullanılan bir ifadeyle, gerçekler karmaşıktır, fakat özleri aydınlatıldığında basit ve anlaşılır hale gelirler, dolayısıyla onların sade bir dille sunulmasında da herhangi bir güçlük kalmaz. Tüm partililer, fakat özellikle de doğrudan emekçilere hitap eden popüler yayınlarınıza katkıda bulunan yoldaşlar, sade, açık ve anlaşılır bir dil kullanmak, süslü, özentili ve aydınca anlatım biçimlerinden özenle uzak durmak için özel bir çaba harcamak durumundadırlar. Tüm ciddi devrimciler süslü ve özentili anlatımı küçümsemiş ve aşağılamışlardır. Biz edebiyat yapmıyor politik mücadele veriyoruz, dil ve üslup sorunlarında bunu özenle akılda tutmalıyız. Komünist partisi işçilerin partisidir; işçilere, emekçilere, ezilenlere, yani toplumun kültürel bakımdan en geri ve güçsüz bırakılmış kesimlerine hitap etmektedir. Onlar tarafından kolay anlaşılabilmesi, öteki şeyler yanında aynı zamanda sade, açık ve anlaşılır bir dil kullanmasına bağlıdır. Politik yayın için bu sorun önemlidir, zira politik yayın sıradan emekçiye de ulaştırılması gereken ve ulaştırılmaya da çalışılan bir yayın organıdır.

Politik yayın, estetik kaygıyı en çok duymamız ve görselliği amaca uygun olarak en başarılı bir biçimde kullanmamız gereken yayınlarımızın başında gelmektedir. Fakat yazık ki o bu alanda halihazırda belirgin biçimde zayıf kalmaktadır. Resim ve desen kullanmakta, özellikle de amaca en uygun biçimde kullanmakta açık bir yetersizlik sözkonusudur. Önerusemek sorunu kendi başına çözmeye yeterli olmamakla birlikte, biz sorunun özel bir kaygıyla önemsenmesi gerektiğini yine da vurgulamak istiyoruz. Zira hep bu kaygıyla hareket edildiği ölçüde, zamanla sorunun çözümünde mesafe almak da kolaylaşacaktır. Sorunu çözümü için gerekli bir başka husus, gazetenin teknik yönden hazırlanmasını bir uzmanlık sorunu haline getirmek, bu alanda buna yetenek ve eğilim olarak en yatkın yoldaşları istihdam etmek yoluna gitmektir.

Son bir sorun politik yayının etkin dağıtımıdır. Parti yayınlarının tirajı parti çalışmasının gidişatıyla, partinin kitleler içinde ve genel olarak siyasal yaşamda etkinliği ile sıkı sıkıya bağlantılıdır. Dolayısıyla sorunun kalıcı ve istikrarlı çözümü, parti çalışması ve etkisinin büyümesindedir, kitlelerle bağların geliştirilip güçlendirilmesindedir. Fakat bu hiçbir biçimde bu alanda bir kolaycılığa da dayanak yapılmamalıdır. Politik yayının satışını sistematik çabalarla yükseltmek, bunun için bilinçli ve sorumlu bir çaba içinde olmak, kendi bulunduğu alana politik yayının dağıtım kanallarıyla ulaşıp ulaşmadığını düzenli olarak denetlemek ve ulaşmasını sağlamak, her partili komünistin ve her örgütlü parti biriminin temel önemde bir sorumluluğudur. Politik yayının ulaşım ve etki alanını genişletmek, onun gitgide daha geniş işçi, emekçi ve

devrimci çevreler tarafından izlenmesini sağlamak, bizi yayın alanında politik yayını aşan adımlara da daha çok yaklaştıracaktır. Sözkonusu sorumluluk ele alınırken bu asla unutulmamalıdır.

Gençlik yayını: Tüm kesimleri kucaklama sorumluluğu

Gençlik yayın organı son yıllarda önemli ilerlemeler kaydetti. Düzenli bir periyoda ve gençlik hareketinin sorunları ekseninde bir yayın çizgisine oturdu. Daha güçlü ve zengin bir yayın için eldeki güçlerin daha etkili ve verimli bir kullanımı doğrultusunda sürekli bir çaba içerisinde. Dağıtım sorununda yeni adımların atılması ve nispeten daha geniş bir dağıtım düzeyine ulaşılması, gençlik yayınının bir başka başarısı sayılmalıdır.

Gençlik yayını belli konular üzerinden de olsa zaman zaman başarılı bir teşhir ve propaganda yürütebiliyor. Savaşa, militarizme ve kapsamda üniversite-sermaye işbirliğine yönelik yayını bunun bir örneğidir. Aynı başarı kültürel dejenerasyona, burjuvazinin bu alandaki kurum ve politikalarına yönelik teşhirde de kendini göstermektedir. Ayrıca gençlik yayını son derece isabetli bir tutumla ulusal ve enternasyonal devrimci mirasın propagandasını da önemsemekte, imkanları ölçüsünde buna sürekli yer vermektedir. Genel olarak zengin bir içerik kaygısı, gençlik yayının bir öteki üstünlüğüdür.

Fakat gençlik yayınının giderilmesi gereken önemli kusurları da var. Bunların başında, halihazırda tümüyle değilse bile göze çarpan bir özel ağırlıkla üniversiteli gençliğe hitap eden bir yayın olarak çıkmasıdır. Bunun belli bakımlardan bir doğallığı var kuşkusuz. Dar bir kesim üzerinden de olsa gençliğin bugün en çok politize olmuş kesimi üniversite gençliğidir ve partinin gençlik çalışması da büyük ölçüde bu kesimde yoğunlaşmış durumdadır. Fakat yol gösterici ve yön verici bir organ olarak gençlik yayını bu tek yanlılığı kabullenmek yerine, bilinçli bir tutumla üstüne gitmelidir. Başta liseliler olmak üzere öteki gençlik kesimlerinin sorunlarını da içeren/işleyen bir yayın çizgisi izlemelidir.

Başta liseliler olmak üzere diyoruz, zira bu kesimde özellikle son bir yılda belli adımlar atılmış durumda. Gençlik yayını bunların daha da geliştirilmesinde yol gösterici ve teşvik edici olmalıdır. Liseli genç yoldaşların düzenli katkısını örgütlemeli, böylece onların gençlik yayınını daha güçlü bir biçimde sahiplenmelerini ve kullanmalarını da sağlamalıdır. Liseli gençlik üzerinden meslek liseleriyle özel olarak ilgilenen bir gençlik yayını, bu sayede emekçi gençlikle bağ kurmanın verimli bir kanalına da nispeten kolayca ulaşmış olacaktır. Semt gençliği ile site ve atölyelerdeki işçi gençlik, gençlik yayını üzerinden ilgiye konu edilmesi gereken öteki kesimlerdir. İşçi gençlik sınıf çalışması kapsamında parti çalışmasının dolaysız konusu olduğu için, gençlik yayını bu konuda kendisini zorlayacak girişimlerden geri durabilir. Fakat yeni dönemde liseli gençliğe ve semt gençliğine gerekli ilgiyi yayın çizgisi üzerinden göstermek gelinen yerde artık ertelenemez bir zorunluluktur.

Buna son olarak, Avrupa'daki parti taraftarı gençlikle kurulması gereken bağlar eklenmelidir. Parti Avrupa'daki gençlik çalışmasında belli mesafeler almış durumda. Bu potansiyeli bilinçli bir tutumla kucaklamaya çalışmak, buradan yazarlar ve muhabirler edinmek, bunlarla daha düzenli ilişkilere girmek ve tüm bunlara bağlı olarak Avrupa'daki dağıtımını önemsemek, gençlik yayınının önemli bir kaygısı olabilmelidir. Sağlayacağı öteki yararlar yanında bu alan yayın organı olarak onun ve genel olarak komünist gençliğin dünyaya açılması için verimli bir kanal olabilir. Gençlik yayını, halihazırdaki içeriği ile Avrupa'daki Türkiyeli devrimci gençlerin de ilgisini çekecek durumda. Bu onun için önemli bir avantaj sayılmalıdır. Onlardan alacağı özgün katkılar bu ilgiyi daha da

güçlendirecektir.

Gençlik yayınının bir başka temel önemde eksiği, geçmiş yıllara göre bu alanda bugün belirgin bir mesafe katedilmiş olsa da, gençlik hareketinin özgün sorunlarını işlemede hala da yetersiz kalabilmesidir. Bu belli sorunlar ve gündemler üzerinden hali hazırda başarıyla yapılmaktadır. Fakat bir dizi başka sorun hala da gerekli düzeyde bir yoğunlaşmaya konu edilememektedir. Gençlik hareketinde sürmekte olan tıkanıklığı kırmanın çok yönlü sorunları, bu çerçevede kitleselleşme sorunu, örgütlenme sorunları, gençlik hareketi içinde özel bir ağırlığı olan ve önünü tıkayan reformizme karşı etkili mücadele, burada bu konuda ilk akla gelenler. Gençlik yayını iyi bir hazırlıkla bu sorunların üzerine gitmeyi başarabilirse eğer, inanıyoruz ki bu onu özel bir ilgi konusu haline getirecek, gençlik hareketi içinde ona kendine özgü bir yer kazandıracaktır.

Görsel yönden gençlik yayınının da hala ciddi yetersizliklerle yüzyüze bulunduğunu da bu arada hatırlatmış olalım. Sık sık biçim değişikliğine gitmek durumunda kalmaksızın, bu alandaki sorunlara iyi düşünülmüş kalıcı çözümler bulmak gerekir.

Birikmiş olanakları da düşünüldüğünde gençlik yayını karşı karşıya bulunduğu bu yetersizlikleri kolayca aşabilecek bir durumdadır. Muhtemelen onu en çok zorlayacak konu, gençlik hareketinin sözünü ettiğimiz sorunlarıdır. Bu sorunlara yönelik özel bir hazırlık vurgumuz nedensiz değildir; zira bu sorunlardan geri durmanın gerisinde, biraz da bu konularda yeterli açıklıktan yoksunluk ile açıklığa kavuşmadaki zorlanmalar var. Nitekim örgütlenme sorunları üzerinden bu açıkça görülebiliyor da. Bu konuda partinin yardımına ihtiyaç var kuşkusuz. Genç yoldaşlar parti yönetimiyle verimli bir diyalog ve tartışma girerler ve bunu da kendi cephelerinden bu sorunlar üzerinde özel bir yoğunlaşma ile birleştirirlerse, düşünsel planda çözüme kavuşturulamayacak bir sorun kalmadığını göreceklerdir.

Bültenler: Kitle çalışmasının etkili araçları

Yakın zamanda bültenler konusunda *Ekim*'de değerlendirmeler yayınlandığı için, burada kendimizi temel önemde bazı noktaların altını bir kez daha çizmekle ve bu alandaki bazı yeni görevlere işaret etmekle sınırlayacağız daha çok.

Bültenler bizim için sıradan işçiye, emekçiye ya da öğrenciye seslenmenin popüler araçlarıdır. Tüm deneyimimiz gösteriyor ki, amaca uygun kullanılmak kaydıyla bunlar fazlasıyla yararlı ve işlevsel araçlardır. Yayın cephesinde popüler bültenler pratiği bizim için çok yeni bir girişim değil, geçmişte de çok sayıda işçi, kamu ve öğrenci bülteni çıkardığımız oldu. Ama denebilir ki ilk kez bu araçları bu denli işlevsel biçimde kullanabiliyoruz. Bu, edindiğimiz genel deneyimini yanısıra kitle çalışmamızın katettiği mesafeyle ve bu çerçevede bültenlerin bu çalışmanın organik bir parçası olabilmesiyle bağlantılı bir sonuçtur.

Bültenler sıradan işçiye seslenmenin araçları olduğuna göre, içeriğinden diline ve üslubuna kadar bunu gözeten bir tarzda çıkarılmak durumundadırlar. Sade ve anlaşılır dil, gerçeklerin açık ve çarpıcı sunuluşu, kısa ve özlü seslenebilme, görsel düzenelemede rahatlık ve çekicilik vb., bültenler için özellikle gereklidir. Gerçekleri sıradan işçinin anlayabileceği bir sadelikle sunmak ile geri işçinin seviyesini gözetmek adı altında konuyu aşırı basitleştirip bayağılaştırmak, iki ayrı şeydir. Sıradan bir işçiye bile biz kendi devrimci bilinç düzeyimiz üzerinden sesleneceğiz, fakat bunu onun anlayabileceği bir biçimde yapmaya da özen göstereceğiz.

Bültenlerin en temel hedeflerinden biri, seslendikleri alanda işçiler tarafından sahiplenilmelerini başarabilmektir. İşçiler bültenleri kendilerine ait yayınlar olarak görebilmelidirler. Bu hedefe ulaşmak, çalışmanın genel başarısının yanısıra, bültenlerin izleyeceği yayın çizgisiyle de sıkı

sıkıya bağlantılıdır. Bültenlerde işçilerin katkılarına (onlardan alınacak yazı, haber-yorum, mektup vb.) düzenli olarak yer vermek, çalışma koşullarını, işçilerin sorunlarını, mücadelelerini, sendikal durumu vb., tek tek fabrikalar ya da bazen işkolu üzerinden düzenli olarak yansıtmak, işçilerin bültenlere ilgisini güçlendirecek ve sahiplenmelerini kolaylaştıracaktır.

İşçilerin çalışma ve yaşam koşulları ile gündelik tepki ve mücadelelerinin en geniş biçimde yansıyabileceği araçlar bültenler olduğuna göre bu konuda yeterince cömert davranılmalıdır. Fakat öte yandan, her sayı mutlaka sınıf hareketinin ve toplumun o dönem öne çıkan en önemli birkaç sorunu neyse bunlara ilişkin eğitici/bilinçlendirici yorumlara da mutlaka yer verilebilmelidir. Başka türlü bültenler işçilerin bilincini ilerletme rolünü gereğince oynayamazlar. Bültenlerin başarısı biraz da bu dengenin nasıl ve ne ölçüde sağlanabileceğine bağldır. İşçiler bültenlerde hem dolaysız olarak kendilerini ve hem de bu vesileyle kendilerinden öteye bütün bir işçi sınıfını ve toplumu, buna ilişkin sorunları ve gerçekleri bulabilmelidirler.

Parti çalışmasının bugünkü koşullarında bültenler mutlak biçimde en az ayda bir çıkabilmelidirler. Aylık periyoda oturamayan bir bülten, umulan asgari yararı da sağlayamayacaktır. Herhangi bir çalışma alanı bunu başaracak olanaklardan yoksunsa eğer, bülten aracını gündeme getirmemelidir. Fakat aylık periyotlara oturmak yalnızca ilk adımdaki hedeftir, ardından 15 günlük periyotlara geçiş hedeflenmelidir ve bu konuda fazla da gecikilmemelidir. Zira bültenlerle işçilerin duyarlılığını, bilincini ve giderek eylemini geliştirmek istiyorsak eğer, daha sık seslenebilmeyi de başarabilmek durumundayız. Hedeflenen amaçlara ulaşılması böylece çok daha kolaylaştıracaktır.

15 günlük periyoda oturmanın bugünkü koşullarda bir güçlüğü olabileceğini de sanmıyoruz. (Gerekirse bununu için sayfa sayısını düşürmek ve görselliğini artırmak yolun gidilir.) Hiç değilse bültenlerin çıktığı alanlarda, partinin güçleri, olanakları ve işçi ilişkileri bunu olanaklı kılacak düzeydedir. Tüm sorun, daha örgütlü ve planlı bir biçimde hareket etmek ve elbette bu arada tempoyu hızlandırmaktır. Teknik olanaklar partinin katkılarıyla daha da güçlendirilebilir, sorunun geriye kalanını çözmek ise ilgili parti komitelerinin işidir. 15 günlük periyodun dağıtım açısından güçlükler çıkarabileceği, zamanın eldeki her bir sayıyı tüketmeye yetmeyebileceği söylenebilir, nitekim söyleniyor da. Biz ise bunun bir organizayon ve tempo sorunu olduğu inancındayız. (Çalışmanın nispeten daha iyi durumda olduğu bir iki bölgenin 15 günlük periyodu denemesi, bu konudaki güçlükleri ve sorunları daha somut olarak görüp değerlendirmemizin en kestirme yoludur her halde.)

Sıradan işçiye hitap ediyor olmaları bülten yazılarının kaleme alınışında bir üstünkörülük yaratmamalıdır. Tam tersine, tam da sıradan işçiye hitap ettiği için, yazıları dikkatli ve özenli bir dille kaleme almak, kısa ve özlü ifadeler kullanmak, yazıyı mümkün mertebe kısa tutmak ve bunun için emek harcamak vb. gereklidir. İşçilerin kendi geri düzeylerinden yaptıkları katkılar da dikkatli bir redaksiyona tabi tutulmalı, açık ve anlaşılır hale getirilmelidir, elbette düşünce ve duyguların özünü bozmaksızın. Aynı şekilde işçilerin geriliği görselliği küçümsemeyi değil, tersine özel bir çabayla önemsemeyi gerektirir. Zira çoğu kere yazılarla anlatmakta güçlük çekebileceğimiz bazı şeyleri çarpıcı bir resim, desen ya da bir yerlerden alınmış amaca uygun bir karikatürle çok daha kolay anlatabileceğimizi unutmamalıyız.

İşçi bültenlerini işçilere hitap eden ve şu veya bu temel konuda onların siyasal sınıf bilincini geliştiren popüler broşürlerle birleştirmek durumundayız. Bu, partide yıllardır konuşulan fakat henüz bir sonucu olmayan bir sorun olageldi. Ne var ki

ihtiyaç keşfin olduğu kadar çözümün de anasıdır. Partinin sınıf çalışmasında katettiği mesafeye bağlı olarak bu sorun, popüler broşürler, ilk kez olarak bizim için bu denli yakıcı bir ihtiyaç haline gelmiş bulunuyor. Bu, onun çözümüne de her zamankinden daha yakın olduğumuz anlamına gelir. Parti önümüzdeki kısa dönem içinde bu konuda gerekli planlamalara giderek bu doğrultuda bazı ilk girişimleri gündemine almak zorundadır.

Bu kapsamda bir başka sorun fabrika bültenleridir. Bunun için henüz erken olduğu, fabrika bülteni girişiminin bir fabrikadaki çalışmayı güçlendirmekten çok, karşı saldırıyı zamansız olarak davet ederek işimizi zora sokacağı söylenebilir. Yine de biz sorunu burada ortaya atmış olalım; zira bu sorun er-geç gündemimize gelecektir ve biz hiç değilse düşünsel planda buna daha bugünden hazırlanmaya bakmalıyız. İçerden fabrika bültenlerine geçemediğimiz sürece de dışardan ama tek tek fabrikalara seslenen özel bildiriler ya da bir bölgedeki yoldaşların önerdiği gibi bülten özel sayıları uygulamasına gerekli ağırlığı vermeliyiz. (İlgili yoldaşlar bunu tek tek fabrikalardan çok, önemli gelişmeler karşısında bültenin toplam hedef kitlesine zamanında seslenebilmek üzere öneriyorlar, ki bu da gözetilmesi gereken önemli bir ihtiyaçtır.)

Yayın cephesindeki öteki bazı sorunlar

Kitaplardan başlayalım ve öncelikle son birbuçuk yılda kitap yayınında gereksiz bir aksama yaşandığını belirtelim. Dolayısıyla bir dizi konuda yeni kitaplaştırmalara gitmek ve böylece partinin düşünsel birikimine rahat ulaşılmasını sağlamak, gündemdeki acil işlerden biridir. Bu çerçevede parti birimlerinin ve militanlarının önünde ise, yeni-eski ayrımı yapmaksızın kitaplarımızın en etkin ve yaygın dağıtımı/satışı için özel bir çaba sarfetmek görevi durmaktadır. Birçok yoldaş kendi kişisel deneyimi üzerinden bile kitaplarımızın parti saflarına yeni devrimci militanlar kazandırmada oynadığı özel rolü bilir. Buna rağmen bu soruna gerekli önemin verilmemesi, sorunun olağan dağıtım kanallarıyla sınırlı görülmesi, kitap satışının tıpkı yayın satışı gibi siyasal çalışmanın bir boyutu olduğunun gözden kaçırılması, hızla geride bırakılması gereken zaaflar sayılmalıdır.

Anlamsız bir ihmale konu olan sorunlardan biri de elektronik iletişim kanallarının henüz etkin bir biçimde kullanılamıyor olmasıdır. Belli müdahalelerle kısa zamanda çözelebilecek olan bu sorun, gereğince kullanılması durumunda partinin propaganda gücüne önemli bir boyut ekleyecektir. Elektronik iletişim kanalları her alanda ve her biçimiyle kullanılmaldır, fakat özellikle de partinin dolaysız seslenişi için. Buna özellikle vurgu yapıyoruz, zira bu halihazırda en çok ihmal edilen, oysa en çok etkisi olacak yöntemdir. Parti adına düzenli olarak bu kanaldan kamuoyuna seslenmenin apayrı bir propaganda değeri ve etkisi vardır. Bu partiyi bir dizi önemli konuda düzenli olarak görüş açıklamaya da yöneltecektir.

Sanıyoruz en çok merak edilen konulardan biri partinin gündeminde bir teorik dergi yayının olup olmadığıdır. Hiç değilse bugün için gündemimizde böyle bir sorun bulunmadığı söylemek durumundayız. Bu elbette teorik çalışmanın gündemimizde olup olmamasından tümüyle farklı bir şeydir. Tersine, teorik çalışmanın ve bunun uzantısı olarak sistematik bir ideolojik mücadelenin önemi günden güne artmaktadır ve parti kongre sonrası dönemde bu konuda zayıf kalmıştır. Bu zayıflığı geride bırakmanın, en öncelikli konular üzerinden teorik çalışmaya yoğunlaşmanın zamanı gelmiştir artık. Fakat bunun taşıyıcısı olarak bir teorik dergiye bugün için ihtiyaç yoktur. Geçmiş deneyimlerimiz göstermiştir ki, ciddi bir teorik dergi, özellikle bu alana ayrılmış yeterli sayıda kişiden oluşan istikrarlı bir

ekip işidir. Bizde ise bu tür bir özel istihdam bugün için amaca uygun değildir. Bu durumda teorik çalışma ürünlerinin sunumu için ya mevcut yayınlarımızdan yararlanacağız, ya da kitap ve broşürlere başvurmak yoluna gideceğiz.

Son bir sorunla bitirmek istiyoruz. Bu, günlük devrimci işçi basınına geçiştir. Kuşkusuz parti bugün bundan henüz çok uzaktır. Ama yol yürüdüğüne, sürekli olarak ileriye doğru yeni adımlar attığına ve bugünü kadar başaramadığı bir dizi işi başarabilir hale geldiğine göre, zamanla günlük devrimci basına geçebilecek gelişme düzeyine de ulaşacak demektir. Bunu soyut olarak hayal etmiyoruz, orta vadede somut olarak hedefliyoruz da. Bir dizi alanda, fakat özellikle de yayın cephesinde, kendimizi buna bugünden hazırlamak durumundayız. Unutmayalım; burada yayın cephesi üzerinden ortaya konulan hedef ve görevler doğrultusundaki her ciddi adım, bizi günlük basına da daha çok yakınlaştıracaktır.

Yine de bu konuda yanılgıya düşmemek için hatırlatmamız gereken bazı noktalar var. Dünya devrimi deneyimleri günlük işçi basınının ya barışçıl ortamda gelişen güçlü bir işçi hareketine (örneğin birinci emperyalist savaş öncesi dönemde Almanya'da ve öteki bir dizi Avrupa ülkesinde), ya da sınıf hareketindeki devrimci bir yükselişe dayanarak (örneğin 1912-14 Rusya'sı, Bolşeviklerin Pravda deneyimi) ortaya çıkıp yaşayabildiğini göstermektedir. Barışçıl politik ya da militan devrimci, ama herhalükarda güçlenen ve elbette sınıf partileriyle hiç değilse belli sınırlarda bulaşabilmiş bir işçi hareketi, işlevsel bir günlük işçi basınının yaşama zeminidir, deneyimler bunu gösteriyor.

Bir de Türkiye'nin yakın dönem deneyimleri var. Günlük Kürt basını, gerilla hareketi güçlü bir halk hareketi desteğini arkasına aldıktan sonra olanaklı olabildi ve bu çerçevede son derece işlevli de oldu. Bu mücadelenin yarattığı birikimledir ki bugün hala yaşayabiliyor, artık devrime ve kurtuluşa değil de teslimiyete ve tasfiyeye hizmet ettiği halde. Zira devrimci dönemin yarattığı kitle desteği tüm erozyona rağmen önemli ölçüde korunuyor. Bu arada sırtını Kürt burjuvazisine dayamanın sağladığı çok yönlü olanakları da buna eklemek gerekir. (Bu yeni sosyal dayanak, kitle desteğinin yitirilmesi durumunda bile ticarileşerek de olsa günlük Kürt basınının yaşabileceği anlamına geliyor, fakat bu artık tümüyle başka bir şey olacaktır.)

Bir de reformist sol günlük basın örneği var. Bu deneyim bizim için fazlaca bir anlam taşımıyor, ya da ancak tersinden bir anlam taşıyabilir. Reformist sol basın kitlelerin desteğinden ve mücadelenin olanaklarından çok, bugünün Türkiye'sinde genel olarak reformizmi güçlendiren zeminden güç alıyor. Geçmişten devralınan yorgun ve yılgın bir küçük-burjuva kitle ile devrimci hedeflere dayalı bir mücadeleden bilinçli bir tutumla uzak duran bir grup ileri işçi ve emekçi, bu tür bir girişimin kitle tabanını oluşturuyor. Bu, Kürt basını dışında solda tek günlük gazete olmanın avantajı ile de birleşince, günlük reformist gazete iyi kötü yayın yaşamını sürdürüyor.

Biz bu türden özel ve devrimci açıdan anlamsız etkenlere bel bağlamayacağımıza göre, kendi günlük devrimci işçi basınımızı sınıf ve kitle hareketindeki gelişmeler ile partinin sınıf ve kitleler içindeki devrimci çalışmasının sağlayacağı olanaklar üzerinden düşünmek durumundayız. Bu nesnel ve öznel koşulların belli sınırlar içinde kesiştiği bir evre, günlük komünist işçi basının da doğumunu işaretleyecektir. Nesnel olan bize bağlı olmadığına göre, biz sürecin bize bağlı alanına tüm gücümüzle yüklenmeye bakmalıyız. Her alandaki görev ve sorumluluklarımıza ne denli etkin bir biçimde sahip çıkarsak, akan zaman bizi bir dizi başarının yanısıra günlük devrimci işçi basınına da o kadar çok yakınlaştıracaktır.

EKİM

Kadro niteliğinin geliştirilmesi ve kitle ilişkilerinin örgütlenmesi üzerine

Son 2-3 yılda birçok bakımdan önemli mesafeler aldık. Partimizin çeşitli alanlarda yaşadığı bu gelişme değişik vesilelerle yayınlarımızda işleniyor. Bu, en son olarak, birer kampanya olarak örgütlenen seçimler, 1 Mayıs ve NATO Zirvesi dönemlerinin siyasal çalışmaları üzerinden yapıldı. Bu değerlendirmelerde, yaşanan zayıflık ve yetersizliklerden ikisi haklı olarak öne çıkarılmaktadır. Birincisi partili güçlerin yetkinleşmesi, bir diğer ifade ile her düzeyde faaliyeti çekip çevirebilme niteliğinin kazanılması anlamında kadrosal gelişme, ikincisi de kitle ilişkilerinin örgütlenmesidir.

Birbiriyle sıkı sıkıya ilişkili bu zayıflıkların aşılması gelinen yerde yakıcı bir önem taşımaktadır. Ya bu sorunları aşma planında hızla mesafe alacak, böylece bugüne kadar yaratılan birikimleri sağlam bir örgütsel niteliğe kavuşturacağız; ya da, örgütsel güçlenme planında yaşadığımız sıkıntılardan kurtulamayacak, dolayısıyla genel politik faaliyette ve taktik politikalarımızı pratiğe geçirmekte yakaladığımız düzeyi ve elde edilen kazanımları daha ileriye taşıyamayacağımız gibi korumakta bile zorlanacağız.

Parti yeraltı örgütlerinin sorun ve sorumlulukları

Önümüzdeki sorunlar, partimizin tüm güçlerinin yetenek, kapasite ve çabalarını ortaya koymalarını bir zorunluluk haline getirmektedir. Sorun hiçbir şekilde salt yeraltı parti örgütlenmesinin kendi içinde gelişmesi ve güçlenmesi değildir. Gerek son yılların toplumsal siyasal atmosferi, bu çerçevede nesnel zorluklar, gerekse partimizin yaşadığı süreçler, bu çerçevede öznel koşullar, yeraltı örgütlerimizin kendilerini üretip geliştirmelerini eskisiyle kıyaslanmayacak ölçüde zorlanmalarla yüzyüze bırakmıştır. Bu zorlanmalar yeri geldikçe açık tartışmalara da konu edilmektedir.

Tüm bu zorlanmalara karşın yeraltı örgütlerimiz, çalışma bölgelerinde asgari ölçülerde anlamlı bir pratik sergileyebildiler. İllegal siyasal faaliyetin bir yana bırakıldığı günümüz koşullarında, yerel örgütlerimiz tersine faaliyetlerini güçlendirerek sürdürdüler. Seçimler, 1 Mayıs ve NATO gündemleri üzerinden etkin bir pratik-politik faaliyet sergilendi. Politik kitle çalışmasında yaşanan tüm zorlanmalara rağmen işçi sınıfını eksen alma, içerden fabrika çalışması yürütme ısrarı ve çabasında bir zayıflık yaşanmadı. Genel ve özgün sorunlar ısrarla işçi ve emekçilerin gündemine taşınmaya çalışıldı. Bunun başarılı bir kitle çalışması pratiği olarak kendini gösterdiğini elbette iddia etmiyoruz. Zira sorun özünde, legal ve yarı-legal yol, yöntem, araç ve biçimlerin kullanılabilmesi alanında değil, böyle bir faaliyeti başarıyla yürütebilecek kadrolara sahip olup olmamakla, bu açıdan kadrolaşma sorunuyla ilgilidir.

İllegal parti örgütlerinde çalışan kadro ve militanların faaliyetin çok yönlü ihtiyaçlarını karşılayabilmeleri, özellikle de güçlü bir politik kitle çalışması yürütebilmeleri, ve nihayet, parti çeperinin örgütlenmesi ihtiyacını karşılayacak yetkinliğe ulaşmaları, gelişkin bir politik faaliyet kapasitesiyle birlikte çok yönlü bir eğitimi gerektirmektedir. Zorlandığımız alan, öncelikle faaliyet kapasitesini geliştirecek imkanlardan ve uygun güçlerden yoksunluktur. Bu sorunun giderilmesine yönelik merkezi düzeyde önlemler alınmaksızın, gelinen yerde olanakların ve güçlerin değerlendirilmesinde tercih değişikliğine gidilmeksizin, yer altı

örgütlerimiz payına yaşanan sorunların aşılmasında hep bir sınırlılık, yavaşlık ve zorlanma yaşanacaktır. Kuşkusuz bu söylenenler, verili nesnel ve öznel koşullardan bağımsız değerlendirilmemelidir.

Özellikle politik kitle çalışması ve parti çeperinin örgütlenmesi alanında illegal örgütlerimizin kapasitelerini geliştirebilecekleri, geliştirmek bir yana mevcut kapasitelerini ortaya koyabilecekleri açılımlar yapıldığında, kadroların çok yönlü eğitimi, bir diğer deyimle kadrolaşma alanında da çok daha hızlı mesafeler alabileceğiz. Partimizin kuruluş aşamasında yaslandığı örgütsel omurganın oluşumu süreci, bunun dolaysız bir göstergesidir. Ve bu aynı zamanda illegal-ihtilalci bir örgütsel omurgaya ulaşmanın yolunu gösteren bir örnek olarak, bugünkü sorunlarımızın çözümüne de ışık tutmaktadır.

Mevcut tablomuz üzerinden somutlayalım. İki alan üzerinden yüklendiğimiz yerelliklerde, parti faaliyeti ancak siyasal sınıf çalışmasının genel hedefleri, yönelimleri, taktik politikaları planında bir bütünlük arzetmektedir. Bunun dışında yerelliklerde örgütsel gelişme ile taktik politikaları özgülleştirme açısından, birbirinden bağımsız iki ayrı çalışma sözkonusudur. Çalışmayı temelde legal, bir parça da yarı-legal araç, yol ve yöntemlerle yürüten açık çalışma birimlerinden bağımsız olarak, illegal parti örgütlerimiz de illegal biçimlerin yanısıra legal, yarı legal araç, yol ve yöntemleri de kullanmaya çalışıyorlar.

Bu tarzın kendisi yeraltı örgütlerinin legal ve yarı legal araç, biçim, yol ve yöntemleri kullanmasında doğal olarak bir sınırlılık yaratacaktır. Zira illegal örgüt birimlerinin kendi yerelliklerinde legal ve yarı legal biçim ve araçlarla yürütecekleri faaliyet, açık birimlerimiz tarafından yürütülen faaliyetten başka bir şey değildir. Örneğin, herhangi bir faaliyet alanında bulunan yeraltı örgütümüz güçlü bir siyasal sınıf çalışması örgütlemeye kalktığında, illegal faaliyet ve örgütlenmesinin yanı sıra doğal olarak daha açık çalışacak birimler, alt örgütler kurmaya, bugün daha çok açık birimlerimizin kullandığı araçları ve olanakları benzer bir şekilde kullanmaya çalışacaktır. Örgütlenme sözkonusu olduğunda bu bir fabrika komitesidir, sendika ve kitle örgütleri içinde çalışma yürütecek oluşumlardır, bir platformdur, bir kitle örgütüdür ya da vitrinde bizi temsil eden bir açık birimidir. Araçlar, yol ve yöntemler söz konusu olduğunda bu bir yasal gazetenin, bildiri, broşür ve bültenin kullanımıdır, açık bir kitle etkinliğidir, bir kitle gösterisidir vb.

Oysa, zaten yer altı örgütümüzün temelini tutan il alt komitelerimizin faaliyet alanlarında ve onlardan bağımsız olarak, partinin açık birim ve kolektifleri aracılığıyla yapılıyor bunlar. Yerellerdeki faaliyetimiz organik bir bütünlük kazanamadığı koşullarda, legal, yarı legal araç, yol ve biçimlerle sürece müdahil olmaya çalışan illegal örgütlerimiz ile açık birim ve kolektiflerimiz arasında sorunların ortaya çıkması da kaçınılmazdır.

Bugünkü koşullarda kimliğini açık çalışma içinde kazanan güçler ile illegal örgütsel zeminde şekillenen güçlerin pratiğe, taktik politikaların pratiğe geçirilmesine, yerellerde özgülleştirilmesine, örgütlenmeye, özellikle ilişkilerin örgütlenmesine, hatta örneğin sendikal çalışmaya bakışı, bunları pratikleştirmesi arasında anlayış farkları çıkabilmektedir. Bu bir yerde doğaldır da; zira bugünkü kadro gerçeğimiz çerçevesinde, illegal zeminde faaliyet yürütenlerin öncelikli ihtiyaçlar bakışı ve bunlara yanıt verme çabası ile, legalite içinde şekillenen ve faaliyeti bu alandan yürütenlerin algısı ve çabası ister istemez bir açı oluşturacak, bu ise pratikte bazı sorunlara yolaçabilecektir. Nitekim sınırlı deneyimler buna tanıklık etmektedir. Böylesi sorunların çıkmamasının güvencesi, bir kez daha tüm çalışmayı kendisinde merkezileştiren güçlü bir parti örgütlenmesi, sağlam bir örgütsel omurga, bu omurgayı oluşturan yeterli nicelik ve nitelikte kadrolardır.

İmkansızlıklar ve sınırlılıklar ne olursa olsun, bugün yeraltı parti örgütlerimizin önünde bir tarz değişikliği sorunu olduğuna kuşku yok. Yukarıda söylenenler bunu hiçbir biçimde karartmamalıdır. Söz konusu sorun teknik alandaki tüm zorluklara rağmen etkili bir politik kitle çalışması yürütebilmek, böylece faaliyet kapasitesini başarılı bir

şekilde ortaya koymak ve geliştirmektir. Bu açıdan bakıldığında, legal, yarı-legal araç biçimlerin kullanımı sorunundan önce ve özellikle sınırlı hareket zemininde bile kitle ilişkilerini geliştirip parti çeperi olarak örgütlemenin çaresine bakmak sorunuyla karşı karşıyayız. Yeraltı parti örgütlerimizin hareket sınırlarının fazlasıyla dar olduğu, neredeyse her yoldaşımızın fabrikalardan içerden çalışmaya yönlendirildiği bugünkü koşullarda, kitle ilişkilerini düzenli bir ilginin konusu etmek, bölgesinde, mahallesinde, fabrikasında kitle ilişkileri içinde dört dönen bir tarz tutturmak, özellikle zaman sorunu nedeniyle gerçekten olağanüstü bir çabayı gerektiriyor. Ve yer altı örgütlerimizde çalışan yoldaşlarımızın önünde, bu tür bir çabayı gösterip gösteremeyecekleri sorusunu pratikleriyle yanıtlamak görevi duruyor. Sorunun olumlu yanıtlanması, illegal alandan partinin çevre-çeper örgütlenmesinde mesafe almamızı da beraberinde getirecektir.

Birikimlerin güvenceye alınması, güçlerin yetkinleştirilerek kazanılması

Bunların dışında, kadrolaşma ve kitle ilişkilerinin örgütlenmesi gibi örgüt alanına giren sorunlar, esas olarak partinin açık alandan yürütülen faaliyetinin birikimleri üzerinden tartışılabilir. Zira sözkonusu güçlenme esas olarak açık alan faaliyeti üzerinden sağlandı ve bugünkü koşullarda en iyi de burdana sağlanabilir. Partimizin örgütsel planda bir yeniden inşa sorunuyla yüz yüze kaldığı koşullarda bir faaliyetin ağırlık merkezinin değişmesinden ötürü, gelişmenin de daha açık çalışma üzerinden sağlanmasında anlaşılmayacak bir yan yok. Böyle bir zorunluluk durumunda, olanakların ve güçlerin değerlendirilmesinde de paralel bir tercih sözkonusu olacaktır. Bugün sık sık ifade edilen birikimler önemli ölçüde böyle bir faaliyet üzerinden sağlanmış, güçler de önemli ölçüde bu faaliyet üzerinden kazanılmıştır. Elbette niteliklerini de bu alanın özgünlükleri belirleyecektir.

Doğaldır ki kadrolaşma, kadro niteliğinin geliştirilmesi, bu çerçevede bir örgütsel güçlenme ihtiyacından söz edildiği bir durumda, öncelikle partinin bugüne kadarki faaliyetiyle yarattığı birikimler ve kazanılan güçler veri alınacaktır. Bu açıdan bakıldığında, siyasal sınıf çalışmamızın ağırlık merkezini illegal örgütsel alana kaydırmak sorunu, kendini çok daha acil bir ihtiyaç olarak dayatmaktadır. Zira nesnel ve öznel koşullar üzerinden tanımlanan iki temel yetersizliği gidermenin çözüm yolu buradan geçmektedir. Bu, daha önce, parti faaliyet ve örgütlenmesinin yerel planda da organik bütünlüğe kavuşturulması olarak tanımlanmıştır. Dolayısıyla bu konunun ayrıntılarına girmek yerine kadro alanında nitel gelişme ile kitle ilişkilerinin örgütlenmesi arasında bugün neden yakın bir ilişki olduğuna bakmak daha yararlı olacaktır.

Halihazırda parti saflarındaki güçlerin marksist-leninist bir formasyon edinmesi kendini yakıcı bir ihtiyaç olarak hissettirmektedir. Fakat kadrolaşma planında nitel gelişmenin bundan daha az önemli olmayan diğer yanı illegal-ihtilalci örgüt kimliğinin, örgütçülük yeteneklerinin geliştirilmesidir. Nihayetinde kitle ilişkilerinin örgütlenmesi alanında yaşanan sorunların aşılması, buna uygun örgütsel kimliği gelişkin kadroların çıkmasına bağlıdır. Örgüt kimliğinin gelişmesi potansiyel olarak duran örgütçü kimliği geliştireceği gibi, tersinden kitle ilişkilerinin örgütlenmesi alanında alınacak mesafeler de kadro niteliğinin gelişmesini sağlayacaktır.

Örgütsel kimliğin gelişmesi ağırlıklı olarak pratik deneyime dayalı bir eğitim sorunudur ve ancak doğasına uygun bir örgütsel zemin ve siyasal pratik içinde giderilebilir. Legalitenin açık faaliyet üzerinden istismarına dayalı bir çalışmanın örgüt kimliğini ve örgütçülük yeteneklerini geliştirmesinin her zaman bir sınırı olacaktır. Ya da illegal örgütsel temele organik olarak bağlanmadığı sürece, sınırları aşacak anahtarı elinde tutmaya muktedir olamayacaktır. Bu kitle ilişkilerinin örgütlenmesinde de böyledir, kadro niteliğinin geliştirilmesinde de... Yaşamın pratiği bunu tekrar tekrar teyit etmektedir.

Örneğin bugün yerellerdeki açık çalışma kolektiflerinde sorumluluk sahibi olan yoldaşlarımızın gerek ideolojik-politik

(Devamı s.31'de)

Partide teorik-ideolojik eğitim sorunu

"Marksizm bizim ideolojik temelimizdir. Toplumumuzun gerçeklerine bu gözle bakıyor, bu gözle yorumluyoruz ve hedeflerimizi de bu dünya görüşünün ortaya koyduğu esaslar üzerinden saptıyoruz. Programımızın teorik temeli bu noktada Marksizm-Leninizmdir."
(Parti Programı Üzerine/2, Teorik ve İlkesel Bölüm, s.191)

Eğitimin bütünselliği ve çok yönlü önemi

Kadrolaşma politikası çerçevesinde üye ve sempatizanlarımızın sistematik teorik ve pratik eğitimi ve dönüşümü, her zaman partimizin dikkat çektiği temel önemde sorunlardan biri olmuştur. Siyasal çalışma ve mücadele saflarınıza sürekli olarak yeni güçler, genç ve eğitimsiz militanlar kazandırdığı için, bunların çok yönlü eğitimi de her zaman parti yaşamımızın temel önemde bir sorunu olmaya devam edecektir.

Kadroların eğitimi denildiğinde öncelikle altı çizilmesi gereken nokta, eğitimin bütünsel ve organik karakteridir. Komünist militanın teorik-ideolojik, siyasal, pratik, örgütsel ve moral eğitimi bir bütündür. Buna daha özlü bir biçimde, teorik ve pratik eğitimin organik birliği de diyebiliriz. Sorun salt teorik-ideolojik eğitim çerçevesinde ortaya konulduğunda bile, burada sözkonusu olanın kuru ve soyut bir akademik eğitim olmadığını biz komünistler iyi biliriz. Tersine, kadroların teorik eğitiminin bile siyasal mücadelenin temel sorunları ve görevleri temeli üzerinde ele alınması gerektiğini bir an bile unutmayız. Ancak bu temele oturmuş bir teorik eğitim işlevsel olabilir, canlı yaşama bağlanabilir ve devrimci sınıf mücadelesine hizmet edebilir. Devrimci teorinin devrimci pratik için olması bu anlama gelir.

Nasıl ki teorik eğitim sorunu devrimci pratik amaçlardan ayrı düşünülemezse, tersinden, pratik eğitim ve dönüşüm de ideolojik-politik çizgiden ayrı düşünülemez. Pratik içinde devrimci bir dönüşümün gerçek zemini, herhangi bir türden pratik değil fakat partinin programatik hedefleri ve politik çizgisi doğrultusunda sürdürülen kesintisiz politik çalışma ve mücadele, bunun ifadesi olan devrimci sınıf pratiğidir. Küçük-burjuva sosyal zeminlerde, kültürel ortamlarda ve pratikler içinde komünist bir devrimcileşmenin olamayacağını kendi ülkemizin deneyimlerinden bile biz çok iyi biliyoruz. Devrimci pratiğiniz devrimci sınıf çizginiz doğrultusunda olmak zorundadır. "Devrimci teori olmadan devrimci pratik olmaz" formülasyonu bunu anlatır, devrimci teorinin devrimci pratik üzerindeki belirleyiciliği burada anlamını bulur.

Bu söylenenleri tamamlayan temel önemde bir başka gerçek var. Doğru çizgide ilerleyen başarılı bir siyasal çalışma ve mücadele, ancak partinin teorik birikiminin, programının, ideolojik-politik çizgisinin derinlemesine kavranması, içselleştirilmesi ve sindirilmesi ölçüsünde olanaklı olabilir. Bu da bize kadroların teorik ve programatik çerçevedeki sürekli eğitiminin çok özel önemini gösterir. Partinin teorik-programatik çizgisinin derinlemesine ve yaratıcı bir biçimde kavranabilmesi ise, herşeyden önce marksist-leninist dünya görüşünün kavranmasını, asgari bir marksist formasyonu gerektirir.

Böylece genel marksist-leninist teori (buna dünya görüşümüzün esasları da diyebiliriz), teorik temeli ile birlikte parti programı ve politik çizgisi (buna kısaca partimizin çizgisi de diyebiliriz) olarak tanımlanabilen bir düşünsel eğitim sorununa ulaşmış oluyoruz. Halihazırda bu ikincisinde, parti çizgisi temelinde eğitimde daha iyi bir durumdayız. Fakat partimiz tarafından hep vurgulanageldiği gibi, bizim çizgimizi marks-

ist-leninist teorinin esaslarından ayrı düşünmek olanaklı olmadığı gibi ondan ayrı kavramak da olanaklı değildir. Bu nedenle eğitimin bu her iki boyutunu içiçe, organik bir bütünlük içinde ele almalıyız.

Sınıfın bilinçli öncüsü olmak

"Komünist partisi, sınıfın bilinçli öncüsüdür. Öncü müfreze kavramı, öncelikle bu nitelikte ifade bulur. Bilinçli öncü, devrimci teori ile silahlanmış, proletarya hareketinin temel ve taktik sorunlarında açıklığa kavuşmuş, harekete kılavuzluk etme, yol gösterme yeteneğine sahip öncü demektir. Bu düzeye ulaşamayan, bu vasfı kendi için bir kimlik haline getirmeyi başaramamış olan bir örgüt, doğal olarak ortaya bir önderlik kapasitesi koyamaz. Hareketin ardından sürüklenmek akibetinden de kurtulamaz. Lenin'in sözleriyle, öncü savaşçı rolünü ancak en ileri teorinin kılavuzluk ettiği bir parti yerine getirebilir." (*MK Değerlendirmeleri,* Nisan '94, ***EKİM 3. Genel Konferansı/Siyasal ve Örgütsel Değerlendirmeler***, s.234)

Nisan '94 tarihi taşıyan bu değerlendirmede, marksist-lenist bir partinin önderlik misyonunu yerine getirebilmesinin temel gerekleri ortaya konulmakta, bir partinin öncü savaşçı rolünü yerine getirebilmesinde marksist-leninist teorinin yol gösterici rolünün altı çizilmektedir. Devrimci teori silahını kuşanmış "bilinçli öncü"lük rolü, komünistlerin her dönem döne döne işaret ettikleri temel önemde bir sorun olmuştur.

Tam da bu noktada, kadroların nitelik ve düzeyinin bir partinin önderlik düzeyi bakımından taşıdığı öneme gelmek istiyoruz. Elbette komünist partisinin bilinç ve önderlik düzeyi tek tek kadrolarının düzeyine indirgenemez. Yukarıya aldığımız pasajda da öncülük sorunu doğal olarak partinin genel niteliği üzerinden ortaya konulmaktadır. Fakat bu bize, bir partinin sergileyeceği önderlik düzeyinin kadrolarından ayrı düşünülemeyeceği, o ünlü ifadeyle bir noktadan sonra "herşeyi kadroların tayin edeceği" temel önemde gerçeğini unutturmamalıdır. Daha da önemlisi, "herşeyi kadroların tayin edeceği" formülasyonun da doğru anlaşılabilmesidir. Zira meselenin dar kavranışı bunu basitçe, "parti önderliği" tarafından belirlenen politikaların uygulanmasına indirgeyebilir.

Parti soyut bir varlık değil, kollektif bir organizmadır. Bir partinin merkezi önderliği elbette o partinin en birikimli ve deneyimli kadrolarından oluşacak, böyle oluşmuş bir yönetici merkez de doğal olarak önderlik planında özel bir rol oynayacaktır. Fakat partinin sınıfa ve genel devrimci mücadeleye önderlik misyonu, hiç de salt bu dar çekirdek üzerinden değil, fakat partinin tümü tarafından yerine getirilebilir ancak. "Kadroların belirleyiciliği" de, salt merkezi önderlik tarafından belirlenmiş politikaların başarıyla hayata geçirilmesi üzerinden tanıulanamaz ya da bununla sınırlanamaz. Kadrolar partide başarılı ve verimli bir önderlik fonksiyonunun oluşmasında da temel önemde bir rol oynarlar. Lenin, "ademi merkeziyetçiliği", ki bu partinin bütün bir alt kademesi ve dolayısıyla kadrolarla ilgili bir alandır, "devrimci merkeziyetçiliğin zorunlu bir önkoşulu ve zorunlu bir düzelticisi" olarak tanımlarken, bu gerçeği dile getirmiş oluyordu. "Parti önderliği"nin kendi rolünü başarıyla oynayabilmesi, kollektif bir organizma olarak partinin çok yönlü olarak işlevini yerine getirebilmesiyle mümkündür. Yani parti kadrolarının kendi rollerini en etkin bir biçimde oynayabilmelerine, kendi "bilinçli öncü" kimliklerini sürekli geliştirmelerine, böylece partide niteliğin yükselmesine bağlıdır.

Komünistler her dönem bu soruna büyük bir önem vermişlerdir. Türkiye devrimci hareketinde "parti önderliği" kavramının bürokratik tarzda yozlaştırılması, "düşünen önderler/uygulayan militanlar" mekanik ayrıınına yolaçmış ve bu köklü bir anlayış olarak yerleşmişti. Daha sonra PKK'de ve öteki bazı küçük-burjuva akımlarda ifrata vardırılan bu anlayışı, komünistler siyaset sahnesine çıktıkları andan itibaren kesin bir dille eleştirip mahkum ettiler. Konuyu gerçekten çok iyi ve bütünsel bir bakışla özetlediği için, başlangıç yıllarına ait bir metinden biraz uzunca bir bölümü buraya almak istiyoruz:

"Türkiye devrimci hareketinde bugün de acısı duyulan düşünce kısırlığı, yalnızca birikimsizliğin, teoriyi küçümsemenin, dogmatizmin ya da kopyacı ve taklitçi eğilimlerin değil, örgütlerin yaşamında 'önderlik' kavram ve kurumunun bürokratik bir yorumla yozlaştırılmış olmasının da sonucudur. Düşünen önderler/uygulayan militanlar, zımnen benimsenmiş, fiilen yerleşmiş bir anlayıştı, küçük-burjuva bürokratik örgütlerin pratiğinde. Yüzlerce, binlerce militan şu veya bu örgütün saflarında, her türlü fedakarlığı göze alarak çalışıyor, savaşıyordu. Ama, bu aynı örgütlerin düşünce yaşamına pek az, çoğu kere de hiç katılamıyor, bunun ortam ve olanaklarından yoksun kalıyordu. ..."

"Önderliği olmayan bir devrimci siyasal hareket tasavvur bile edilemez. Güçlü, bilgili ve birikimli, yetenekli, deneyimli, saygın, güç ve otoritesini bir takımı biçimsel yetkilerden çok bütün bu ideolojik-siyasi ve manevi özelliklerinden alan bir önderlik, devrimci her örgütün yaşamında özel ve hayati bir önem taşır. Bu yeterince açık olmalı. Her önderlik belirli sayıda bireylerden oluşan kollektif bir topluluktur ve bu topluluğu oluşturan bireyler çok sayıda ve kolay yetişmez. Bu da yeterince açık olmalı.

"Fakat öte yandan, adına layık her devrimci siyasal örgüt, bilinçli ve düşünen insanlar topluluğudur. Her gerçek devrimci bilinçli ve düşünen bir savaşçıdır, öyle olmalıdır. Bilimsel bir dünya görüşüne ve muazzam bir evrensel düşünce mirasına sahip marksist-leninist örgüt ya da partiler için, onların savaşçı militanları için, bu söylenenler özellikle geçerlidir. Parti önderliği kavramı ve kurumu, partinin kendisinin bir sınıfın öncü kuvveti, bir mücadelenin sürükleyici motoru olduğu gerçeğini karartmamalıdır. Öncü bir partinin militanları partinin genel niteliğini kendi kişiliğinde somutlayan ve yansıtan bireyler olabilmelidirler. Kendi partisinin düşünce yaşamına katılmayan, görüş, düşünce, öneri ve eleştirilerini sürekli ve sistemli olarak parti yaşamında, özellikle onun yayın organlarında ortaya koymayan bir militan, kelimenin dar, teknik anlamında bir savaşçıdır ancak. Parti üyelerini, savaşçı militanları partinin düşünce yaşamına katmak için sürekli çaba harcamayan, bunun için gerekli araç ve olanakları yaratmayan yöneticiler ise, bilinçli savaşçılar topluluğunun önderleri değil, güdücü örgüt bürokratları olabilirler yalnızca." (*Ekim'den Okurlara*, Sayı:15, Aralık 1988)

Bu uzun aktarma birçok sorunu kendi içinde en iyi biçimde özetlediği için biz kendimizi bu yaklaşımın partimizdeki sonuçlarına ilişkin örneklerle sınırlayacağız. Komünistler bu alanda da yepyeni bir anlayışın temsilcisi oldular ve bunun olumlu etkisini somut olarak gördüler. TKİP'nin saflarında Habip, Ümit, Hatice gibi çok yönlü olarak gelişmiş komünist devrimcilerin yetişebilmiş olması bu çerçevede bir rastlantı değildir. Bunun gerisinde, bu bakışın gereklerine uygun davranılması, bu konuda gerekli hassasiyetin gösterilmiş olması vardır. Öte yandan ise, bu yoldaşlarımızın komünist hareket tarafından kadrolara yapılan bu devrimci çağrının anlamı konusunda tam bir bilinç açıklığına sahip olmaları ve kendi cephelerinden "düşünen savaşçılar" olabilmenin gereklerini yerine getirmek konusunda özel bir çaba harcamaları gerçeği vardır. Siyasal yaşamlarının her evresinde "partinin düşünsel yaşamı"na etkin bir biçimde katılmaları, sadece belirlenen politikaların yaratıcı bir biçimde hayata geçirilmesine değil, bizzat bu politikaların oluşmasına da konumları üzerinden aktif bir katılım çabası içinde olmaları bunun ifadesi olmuştur. Bu elbette öteki şeyler yanında ideolojik-teorik kavrayışlarını sürekli bir biçimde geliştirmeleri sayesinde mümkün olabilmiştir. Konumuz bu olduğu için sorunun bu yanının özellikle altını çizmek istiyoruz.

Kadroların teorik-ideolojik donanımı

"Bir örgüt, herşeyden önce, belirli bir ideolojik çizgi temeli üzerinde birleşmiş insanlar topluluğudur. Kadroların ideolojik-teorik eğitimi, örgüt yaşamının temel sorunlarından ve başarılı bir politik çalışmanın temel önkoşullarından biridir. Bir ideolojik çizgi ve bu çizgi doğrultusunda saptanmış politik görevler, ancak bu çizgiyi

özümlemiş ve ortaya konulan görevleri bu kavrayış içinde ele alan kadrolar tarafından başarıyla uygulanıp gerçekleştirilebilir.

"İdeolojik çizgi ve çalışmanın tayin edici önemi üzerine yeterli açıklığa sahip bir hareket olduğumuz halde, bugün kadrolarımızın ideolojik donanım bakımından oldukça yetersiz olmaları olgusu ile yüzyüzeyiz. Yoldaşlarımızın büyük bir bölümü temel marksist eğitimden yoksundurlar. Bununla bağlantılı olarak da, ideolojik çizgimizi doğru ve yaratıcı bir biçimde kavramaktan uzaktırlar." (***EKİM 3. Genel Konferansı/Siyasal ve Örgütsel Değerlendirmeler***, Eksen Yayıncılık, s.175-76)

'95 tarihli bu değerlendirmede, *"Komünist kadroda ideolojik kimlik"* başlığı altında, ideolojik çizgimiz temelinde eğitilmemiş militanların saptanmış politik görevleri başarıyla yerine getiremeyeceğine işaret edilmekte ve temel marksist eğitimden yoksunluğun ideolojik çizginizin derinlemesine ve yaratıcı bir biçimde kavranmasını güçleştirdiği vurgulanmaktadır. Kadrolaşmanın sorunları çerçevesinde sürekli üzerinde durulan bir sorun olagelmiştir bu.

"Temel marksist eğitim" sorunu Parti kongresinde de tartışılmış, marksist-leninist dünya görüşünün temel esasları, marksist-leninist teorinin temel sorunları üzerinden sistematik bir eğitim olmaksızın ideolojik çizginizin ve programımızın kavranamayacağı gerçeğinin altı bir kez daha önemle çizilmiş ve bu alandaki görevlere dikkat çekilmiştir:

"Saflarımıza kattığımız genç militanları, işçi militanları sağlam bir marksist bilimsel bakışaçısıyla mümkün olan en kolay biçimde eğitmenin sorunlarını tartışırken, bir takım temel eserlere temel eğitim materyali olarak özel bir yer vereceğiz. ... Saflarımıza bir dizi genç ve eğitimsiz insan geliyor, büyük heyecanlarla da geliyorlar. Peki ne okuyorlar bu insanlar? Marksizmin temel eserlerini dikkatle incelemeyi, öncelikle bir marksist teorik formasyon kazanmayı, bu dünya görüşünün esaslarını bir an önce kavramayı önemsiyorlar mı? Böyle olmadığını ve örgütümüzün de birçok durumda bu militanların teorik eğitimiyle doğru-dürüst ilgilenmediğini hepimiz biliyoruz." (*Parti Programı Üzerine/1-Program Yöntemi ve Yapısı*, Eksen Yayıncılık, s.64)

Burada marksist-leninist klasiklere temel eğitim materyali olarak başvurulması gerekliliği, bilimsel sosyalizmin kendi orijinal kaynakları üzerinden kavranması ihtiyacı üzerinden özellikle vurgulanmaktadır. Ülkemizde geleneksel sol hareketin temel zayıflık alanlarından biri olagelmiştir bu. Teoriye yaygın ve neredeyse kurumlaşmış ilgisizliği, olduğu kadarıyla da Marksizm-Leninizm kendi orijinal kaynakları yerine "popüler" ikinci üçüncü el yorumlar üzerineden "inceleme" tutumu tamamlamıştır. Bu nedenledir ki bilimsel teorinin en temel tezleri ve ilkeleri bile ya hiç kavranamamış, ya da eksik, güdük, çarpık ve mekanik biçimde anlaşılmıştır. Özellikle '70'li yıllarda Marksizmin ikinci-üçüncü el kaba yorumları üzerinden öğrenilmesi çabası, o günkü tarihsel konjonktürde, küçük-burjuva halkçılığının geniş bir etkinlik alanı bulabilmesini de kolaylaştırmıştır. Halkçı dogmaların genelleşmiş etkisi altında Marksizmin sınıf özü çarpıtılmış, bilimsel yöntemi ise neredeyse hepten bir yana bırakılmıştır. Bilimsel sosyalizmin olmazsa olmazı olan işçi sınıfının tarihsel misyonu ve öncü devrimci rolü küçük-burjuva görüşlerin gölgesinde kalabilmiştir. Bundan da öteye, Marksizm adına küçük-burjuva düşünce ve önyargıların bu hakimiyeti, toplumsal gerçekliğimizin doğru anlaşılmasını ve dolayısıyla devrimin stratejik ve sorunlarının doğru çözümlere bağlanmasını da engellemiştir. ('70'li yıllarda mücadeleye katılan yüzlerce binlerce devrimcinin marksist dünya görüşü adına okuyup incelediği yayınlar, bağlandıkları grupların süreli yayınları ve broşürlerini pek az aşıyordu. Oysa herşey bir yana, çoğu durumda bu yayınları ve broşürleri hazırlayanların kendileri de gerçekte marksist dünya görüşü üzerine asgari bir bilimsel eğitimden yoksundular).

Bugün ise durum çok daha vahimdir. Artık bu "popüler" ürünler üzerinden de olsa Marksizmi öğrenme çabasından sözetmek pek mümkün değildir. Devrimci teori solun geniş kesimleri için anlamını ve önemini çoktan yitirmiştir. Devrimci teoriye bu ilgisizlik

devrimci sınıf mücadelesinin bugünkü genel zayıflığı ile de birleşince liberal-reformist görüşlere geniş bir etkinlik alanı açılmakta, Marksizm-Leninizmin en temel tezleri ve ilkeleri hala da marksist geçinebilenler tarafından gönlü rahat bir biçimde pratikte bir yana bırakılınaktadır.

Fakat işte tüm bunlara inat, komünist militanlar Marksizm-Leninizmi incelemeye daha özel bir önem vermeli, bunu büyük bir istek ve heyecanla yapmalı, parti çizgisini derinlemesine kavramayı bu çaba temeline oturtmalı, parti ise sistematik müdahale ve yönlendirmeleriyle bunun amaca uygun, sağlıklı ve verimli bir çaba olarak gerçekleşmesini güvenceye almalıdır.

Etkili ve başarılı bir politik faaliyet için

Propaganda ve ajitasyon devrimci siyasal çalışmanın en temel yönlerinden biridir. Siyasal çalışmadan amaç sınıfın ve emekçilerin bilincini ve eylemini geliştirmek, devrimci hedeflere yönlendirebilmektir. Bunu başarılı bir tarzda yapabilmek ise, öncelikle, ideolojik çizgimizin, programatik görüşlerimizin ve marksist teorinin temel esaslarının kavranmasını gerektirir.

Örneğin, parti programımız kapitalizmin bilimsel temellere dayalı bir suçlanmasıdır, diyoruz. Öyleyse propaganda-ajitasyon çalışmamız da bu suçlamayı en etkili bir biçimde yapabilen bir içerikte olmak durumundadır. Ama marksist ekonomi politiği bilmeyen, dolayısıyla kapitalizmin bilimsel eleştirisine dayalı bir teorik perspektiften yoksun olan bir devrimcinin, ya da böyle devrimcilerden oluşmuş bir komite ya da hücrenin bunu başarıyla yapabilmesi güçtür. Böyle olunca da sözkonusu çalışma daha çok kapitalizmin ürettiği kötülüklerin teşhiri ile sınırlanacak, emekçilerin bilincini geliştirmeyi ve devrimci hedeflere yönlendirmeyi amaçlayan temel yönü zayıf kalacaktır.

Bugün burjuva medyada bile düzenin ürettiği kötülükler ortaya konuluyor, hatta kimi zaman bu "sistemin değişmesi" gerektiği söylenebiliyor. Dolayısıyla, devrimciler için sorun kapitalizmin ürettiği kötülükleri kendi içinde sürekli tekrarlayıp durmak değil, bunun gerisindeki iktisadi-sınıfsal etkenleri, emperyalist-kapitalist sistem gerçeğini çarpıcı biçimde ortaya koyabilmek ve bunu devrimci çıkış yoluna bağlayabilmektir. Temel teorik gerçekleri somut gelişmeler üzerinden, işsizlik, savaş, yıkım politikaları vb. somut olgular üzerinden sade ve anlaşılır bir biçimde anlatabilmektir. Emekçi kitlelere döne döne saldırı politikalarının nasıl bir yıkım ürettiğini anlatmak tek başına bir şey ifade etmez. Asıl ortaya konulması gereken kapitalizmin işleyişidir, onulmaz çelişkileridir, çözümsüzlüğüdür, açmazlarıdır ve nihayet artık bir sistem olarak kendini üretememesidir, onun tarihi olarak aşılmasının neden bir zorunluluk olduğudur. Ve elbette, sosyalizmin şu veya bu sorunda neden ve nasıl çözümler üreteceğini somut olarak, anlaşılır bilimsel açıklamalarla ortaya koyabilmektir.

Sonuç olarak şunu vurgulamak istiyoruz: Kapitalizme ilişkin yüzeysel bilgiler üzerinden yürütülecek bir propaganda faaliyeti fazlaca etkili olamaz ve kalıcı bir iz bırakamaz. Marks'ın kapitalizm çözümlemesi döne döne incelenmeden, en azından temel esasları üzerinden kavranıp sindirilmeden, kapsamlı, zengin ve derinlikli bir propaganda çalışması da yürütülemez, dolayısıyla da siyasal çalışmanın bu yönü hedeflenen sonucu yaratamaz.

Bütün bunlar marksist eğitim ile politik çalışmanın gidişatı ve başarısı arasındaki dolaysız ilişkiyi vermektedir bize.

Marksist dünya görüşünü kendi kimliğimizde içselleştirmeliyiz

Marksist dünya görüşünü özüruseyemeyen bir devrimci, parti içi yaşamından gündelik yaşamına, evlililiğinden anne-babasıyla ilişkilerine kadar, bir dizi alanda ciddi zayıflıklar yaşayacaktır. Uğruna savaştığı dünya görüşünü kavrayıp kendi kimliğinde içselleştirmeyen, bir yaşam biçimine dönüştüremeyen bir devrimcinin söylemi ile pratiği arasında her zaman belirgin bir mesafe olacaktır.

Basit fakat çarpıcı örnekler vermek istiyoruz.

Komünistler olarak "emeğin kurtuluşu"

uğruna mücadele ediyoruz. Dolayısıyla "emek" bizim için ideolojik-teorik içeriği olan temel önemde bir kavramdır. Marksist teoride emek kavramının nasıl bir yer tuttuğu da her ortalama devrimci tarafından az-çok bilinir. Sonuçta emeğin sömürüsüne dayanan bir sistemi ortadan kaldırmak mücadelesidir verilen. Ama marksist teoriyi özüruseyemeyen ve kendi yaşamında içselleştiremeyen bir devrimci için, emek söylemde yüceltilirken, buna verilen "değer"in gerçek yaşamdaki karşılığı çok zayıf olacaktır. Örneğin aynı evde birlikte yaşadığı yoldaşlarının ya da eşinin emeğini sömürmekten fazla bir rahatsızlık duymayacaktır. Ev-aile yaşamının yüklerini paylaşmak çok da sorun edilmemesi gereken bir ayrıntı sayılacaktır.

Yine böyle bir devrimcinin anne-babasının kendisini yetiştirmek için harcadığı emeğin de fazla bir değeri olmayacak, anne-babasını, genel olarak ailesini devrim mücadelesine kazanmak için çaba harcamak yerine ailenin gerici bir düzen kurumu olduğu değerlendirmesi üzerinden, kolaycı yol seçilerek ilişkiler kesilecek, kendisi için harcanan emeğin ondabiri bile harcanmadan sorun "çözülecek"tir!

Bu düzende insan emeği sömürüsü salt "artı-değer" sömürüsü değildir. Artı-değer üretmese de toplumsal bakımdan "faydalı emek" denilen bir kavram vardır... "İnsan neslinin yeniden üretimi" denilen, yoğun emek harcamayı gerektiren, toplumsal yaşam için olmazsa olmaz sorumluluklar vardır... Kadın sorunu denilen, insanlığın yarısını oluşturan bir cinsin dört duvar arasında sürekli tüketilmesi gibi temel önemde bir sorun vardır, vb., vb...

Bütün bunlar marksist teori tarafından irdelenen ve çözümlenen sorunlardır... Uğruna savaştığımız yeni toplumsal düzen, tüm bu alanlardaki sömürüye kesin bir biçimde son vermeyi hedeflemektedir. Devrimci öncü olma ve dünyayı değiştirme iddiasını taşıdığımız halde bugünden bunun savaşını veremiyorsak, kendi yaşamımızda bunun karşılığını üretemiyorsak, bu da yine ideolojik-teorik kavrayış alanındaki zayıflıktan kaynaklanmaktadır.

Bu alandaki zayıflığı hiçbir biçimde küçümsememeli, ciddi bir mücadelenin konusu haline getirebilmeliyiz. Zira, marksist dünya görüşü, herşeyden önce, yorumlamaya değil, değişme/değiştirme, dönüşme/dönüştürme eylemine dayanır. Bu da herşeyden önce komünist olma iddiasındaki bir devrimcinin kendi kimliğinde içselleşebilmeli, yaşamının her alanında (örgütsel ya da özel) karşılığını bulabilmelidir. Bu alandaki tutarsızlık bir iç çatışmanın/mücadelenin konusu haline gelemiyorsa, burada temelli bir zayıflık vardır ve bu zayıflık ideolojik-teorik kavrayışla doğrudan bağlantılıdır. Bunu şöyle de ifade etmek mümkün; küçük-burjuva dünya görüşü, yaşam tarzı, alışkanlıkları ve değerleri, ancak, marksist-leninist dünya görüşünün derinlemesine kavranması ve zayıflıkların bu bilinci dayalı ciddi bir mücadelenin konusu haline getirilmesi ile aşılabilir.

"Zor dönem devrimciliği" güçlü bir ideolojik-teorik kavrayış gerektiriyor

Hep zor bir dönemden geçtiğimizi vurguluyor, "zor dönem devrimciliği" nitelemesini sık sık kullanıyoruz. Bunun anlamı üzerine daha derinlemesine düşünmeli, bize yüklediği görev ve sorumlulukları çok iyi kavramalıyız.

Saldırı politikalarının yarattığı yıkım ve emperyalist savaş nedeniyle hava dünya ölçüsünde değişmeye başlamakla birlikte, rüzgarın henüz bizden yana esmediği, işçi-emekçi hareketinin bir türlü çıkış yapamadığı bir süreçten geçiyoruz. Kitlelerin düzenden umudunu kesmesi onları kendiliğinden devrimci mücadeleye yöneltmiyor. Solun ağır bir biçimde ezildiği ve sistematik politikalarla yokedilmeye çalışıldığı, mücadeleye yönelen kitlelere bunun üzerinden gözdağı verildiği bir sosyal-siyasal ortamda mücadele ediyoruz. Böyle dönemlerde yeni güçler kazanmak da, soluklu kadrolar çıkarmak da çok kolay değil. Özellikle böylesi dönemlerde devrimci bilinçle bütünleşemeyen bir inançla mücadeleyi sürdürmenin güçlükleri konusunda açık olmalıyız.

"... yeni dönemin özelliklerine uygun sınıf devrimcisi/sınıfın ihtilalci kadrosu,

soluklu bir yürüyüşün savaşçısı demektir. Karşısına çıkan güçlük ve engellere karşın kendi yolunda ısrarlı ve kararlı bir biçimde yürüme gücünü, iradesini ve kararlılığını gösterebilmek demektir. Böylesine soluklu ve direngen bir mücadelede ise en önemli silahımız, bir kez daha ideolojik güçlülüğümüz ve sağlamlığımız olacaktır."

"İçinden geçtiğimiz dönemi zor bir dönem, kendimizi ise bu zor dönemin komünistleri olarak tanımlıyoruz. Fakat sağlam bir ideolojik bakışa ve kavrayışa sahip olamayan kadrolar, ne politik mücadelede uzun soluklu ve sabırlı, ne de güçlükler ve engeller karşısında direngen olmayı başarabileceklerdir." (Ekim, İdeolojik-Siyasal Eğitimin Önemi, Sayı: 67, 15 Şubat '93)

Devrimci sınıf mücadelesini geliştirmede, kitleleri örgütlemede yaşanan zorlanmaların nedenlerini kavrayamayanlar, devrimci mücadele tarihimiz, devrim deneyimleri, devrimin diyalektiği, vb. konularda açıklık taşımayanlar, bu alanda yaşanan sorunların üzerine gitme yeteneği gösteremeyecekleri gibi, olanakların da farkında olamayacaklar, güçlüklerin altında ise ezileceklerdir.

Zorlu bir gelişme sürecini göğüsleyebilmek, kadroların sağlam bir ideolojik bakışa ve teorik kavrayışa sahip olmalarıyla mümkündür. Görev ve sorumluluklarımıza buradan da bakmalı, geleceğe her bakımdan en iyi bir biçimde hazırlanmalıyız. İdeolojik-teorik kavrayışın derinleştirilmesi, bu hazırlığın en önemli yönlerinden biridir. Bugün büyük bir heyecanla saflarımızda mücadele eden genç yoldaşlarımızın sağlam, soluklu ve direngen kadrolar haline gelebilmeleri, aynı zamanda bu soruna gereken önemin verilmesiyle başarılabilecektir.

Öte yandan, devrimci kararlılık, direngenlik, militanlık, dava insanı olmak vb. özelliklerin somutlandığı devrimci kimlik sorunu ile devrimci bilinç sorunu arasında da çok sıkı bir ilişki vardır. Yitirdiğimiz yoldaşlarımızın ,"bükülmektense kırılmaya yeğleriz" tutumunun, yoldaşlarına yönelen kurşunları "paylaşma" özverisinin, "milyonlarca işçi ve emekçinin davası için" ölümün üzerine yürüyebilme kararlılığının gerisinde de uğruna savaştıkları dava konusundaki bilinç açıklığı, devrimci mücadeleyi "bilinçli savaşçılar" olarak yürütebilmeleri gerçeği vardır. "Bilinç"ten güç almayan bir "inanç"ın ömrü çok kısa olacaktır. Hele de içinden geçmekte olduğumuz "zor dönem"de bunun önemi yeterince açık olmalıdır.

Marksist teori ve parti çizgisi temelinde sürekli ve sistematik eğitim

Marksist-leninist bir parti, kadrolarının ideolojik çizgisi ve marksist dünya görüşü temelinde eğitimi sorununa her dönem önem vermek, sürekli ve sistematik bir eğitim faaliyetini aksatmadan yürütmek durumundadır. Kadrolaşma politikası çerçevesinde bu sorun her dönem özel bir önem taşımaktadır. Fakat partinin güç ve olanaklarının sınırlılığı ortamında deneyimli ve birikimli kadrolara duyulan ihtiyaç çerçevesinde, bugün bunun apayrı bir önemi vardır. Öylesine ki, kadrolaşmada mesafe alabilmek için öncelikle ele alınması gereken sorunların başında gelmektedir. Zira teorik-ideolojik eğitim, bir kadronun çok yönlü olarak gelişip serpilmesinin olmazsa olmaz koşuludur.

Bugüne kadar bu alanda yaşadığımız zayıflığa artık kesin bir biçimde son vermeli, bu sorunu temel önemde bir sorun olarak gereken ciddiyet ve hassasiyetle ele almalıyız. Her bir parti organı ve birimi, ideolojik çizgimizin kavranmasına, bunun için de marksist-leninist kavrayışın geliştirilmesine dayalı eğitim sorununu, özel bir gündem haline getirebilmelidir. Bu alandaki her türlü ihmal ya da kendiliğindencilik kesin olarak geride bırakılmalıdır.

Öte yandan her bir yoldaşımız bireysel olarak da ideolojik-teorik kavrayışını geliştirmek için çok özel bir çaba harcama görev ve sorumluluğu ile yüzyüzedir. Komünist olma iddiası taşıyan bir devrimci, uğruna savaştığı dünya görüşünün genel esaslarını temel kaynakları üzerinden sürekli ve sistematik bir çabayla derinlemesine kavrama ve özümseme çabası içinde olmak durumundadır. Politik-pratik faaliyetin yoğunluğu hiçbir biçimde bu alandaki

zayıflığın gerekçesi haline getirilmemelidir. İdeolojik-teorik kavrayışın yön vermediği bir politik faaliyetin kendiliğindenciliğin ve dar pratikçiliğin ötesine geçemeyeceği, önderlik misyonunun yerine getirilemeyeceği unutulmamalıdır.

Bilimsel dünya görüşüne dayanan bilinç rolünü en ileri düzeyde oynamalıdır!

Komünistlerin bir siyasal akım olarak ortaya çıkabilmeleri ve siyasal alanda bir güç haline gelebilmeleri, ve nihayet gerçek bir marksist-leninist parti kimliği kazanabilmeleri, tam da marksist-leninist teorinin temel tezlerinin ve ilkelerinin, onun devrimci sınıf özünün ve bilimsel yönteminin kavranabilmesi sayesinde mümkün olabilmiştir. Komünistler siyasal mücadele alanına çıktıkları andan itibaren "Devrimci teori olmadan, devrimci hareket olmaz!" temel önemde formülasyonuna gereken önemi vermişler, bu konudaki görev ve sorumluluklarının gereklerini yerine getirme çabası içinde olmuşlardır. Bugün ideolojik-teorik planda küçümsenmeyecek bir birikimimiz var. Parti programımız bu alandaki birikimimizin en özlü belgesi durumunda. Programımızın teorik bölümü, Marksizm-Leninizmin bütün bir özünün süzülmesidir.

Eğer Marksizm-Leninizm parti programımızın ideolojik temeli ise, toplumumuzun temel gerçeklerini onun ışığında kavrıyor ve yorumluyorsak, temel hedeflerimizi bu bilimsel dünya görüşünün temel esasları üzerinden belirliyorsak; bu partinin kadroları ve militanlarının parti programı temelinde eğitimi sorunun çerçevesinde de marksist-leninist teorik kavrayışın önemi yeterince açıktır. Parti programımızı bir silah haline getirebilmek için, marksist-leninist teorinin temel esaslarının, canlı özünün ve yönteminin kavranması sorununa gereken önemi vermek durumundayız.

Sonuç olarak, bilimsel bir dünya görüşünün savaşçıları olma iddiası taşıyorsak eğer, bu mücadelede "bilinç" rolünü en ileri düzeyde oynamak zorundadır. Tüm yoldaşlarımız partinin bilinç düzeyini kendinde somutlayabilmeli, sürekli bunun çabası içinde olmalıdırlar. Parti ve devrim davasına bağlılığın gereklerinin yerine getirilebilmesi, herşeyden önce buna, "bilinçli savaşçılar topluluğu" olabilmeye bağlıdır.

Siyasal çalışmada işlevsel parti...

(Baştarafı s.27'de)

sorunun pratik görevlerine dair kafa yorulmalı ve her bir organ üyesinin bu pratik eğitim üzerinden yetkinleşmeleri sağlanmalıdır.

Raporların tutuluşu da toplantılar açısından çok önemlidir. Raporlara salt tüzüğün de gerektirdiği biçimsel bir işlevin yerine getirilmesi olarak bakmak, onun olağanüstü bir önem taşıyan siyasal ve örgütsel anlamını ve işlevini kavrayamamak olur. Unutmayalımki komünist bir yeraltı partisinde işlevsel raporlar, partinin yönetici organlarının ve özellikle de MK'nın, partiye çok yönlü olarak hakim olabilmesinin ve dolayısıyla parti örgütlerine ve çalışmasına başarıyla yön verebilmesinin olmazsa olmaz koşuludur.

Raporlar, bölge organının bölge faaliyetini değerlendirip üzerine düşünsel yoğunlaşmasını sağlar, çalışmadaki zaaf ve aksaklıkların isabetle saptanmasını kolaylaştırır, dolayısıyla yerinde ve zamanında bir müdahaleyi olanaklı kılar. Raporlar partinin güç ve olanaklarının tanınmasına hizmet eder ve aynı zamanda parti çalışmasının tüm deneyimlerinin toparlanıp merkezileşmesini de sağlar.

***

Yeni dönemde partinin sınıf kitlelerini örgütleme ve eylemsel hatta çekebilme yönündeki acil görevi, mahalli organların göstereceği başarı ve inisiyatife bağlı olarak yerine getirilebilecektir. Bu nedenle güçlü, inisiyatifli ve zamanla yetkinleşmekte olan mahalli organlar/örgütler yaratmak, örgütsel cephede üzerinde özellikle yoğunlaşmamız gereken sorunlardan biridir.

Kampanyaların anlamı ve işlevi

Yerel seçimler ve 1 Mayıs gündemlerini bir kampanya çalışmasının konusu yaptık. Hemen ardından bu kampanyanın kazanımlarına da yaslanarak NATO zirvesi ile emperyalist işgal ve saldırganlığın eksenini oluşturduğu yaz dönemi kampanyasını gündeme aldık. Tüm bu gündemler üzerinden örgütlenen kampanyaları ise bir seferberlik çağrısıyla ve ruhuyla birleştirdik. Bu gündemlerin devrimci bir kampanya olarak örgütlenmesi partinin bir taktiği idi. Bu taktiğin hangi ihtiyacın ürünü olduğu kavranmadan ve seferberlik çağrısının anlamı bilince çıkarılmadan, arzu edilen sonuçlara ulaşılamayacağı açıktır. Neyin ne için olduğunu bilmeyen, bu konuda açık bir perspektifi bulunmayanların ortaya koyduğu çaba ve enerji ne kadar büyük olursa olsun, sonuç dar pratikçilik ve sonuçsuz bir kısır döngü olarak kalmaya mahkumdur. Kuşkusuz kadrolarımız üzerinden bu konuda bir bilinç açıklığı mevcuttur. Ama kampanyaların örgütlenmesi sadece kendi kadrolarımızla sınırlı kalmadığı, yeni güçlerin sürece dahil edildiği koşullarda, bunu bir iç eğitim konusu yapmak ayrı bir ihtiyaçtır.

Taktik ve kampanyalar

Kampanya partinin bir taktiğidir. Taktik, sınıf savaşımının bütününü değil belli bir aşamasındaki belli bir gündemi, o an ki somut durumun gereği olan bir hareketi gerçekleştirmeyi amaçlar. Taktik somut durumun somut tahliline göre belirlenir. Ülkenin içinde bulunduğu ekonomik, sosyal ve siyasal durum, ulusal ve uluslararası arenada içinden geçilen dönemin özellikleri, devrim ve karşı devrim güçlerinin durumu, kitlelerin bilinç ve örgütlülük düzeyi, partinin güç ve olanakları vb. olguları hesaba katan parti, buna uygun çeşitli taktikler belirler. Taktik kopmaz bir bağla stratejik hedefe bağlıdır ve ona hizmet eder. Kendi başına bir amaç değil, stratejik hedefe ulaşmak için gündeme getirilen bir araçtır.

Parti kitleleri politikasının doğruluğuna inandırmaya çalışır. Bunun için yığınları kendi öz deneyimleri üzerinden eğitir. Sınıf kitlelerinin sermaye düzeninin gerçek güzünü görüp kavramaları çoğu yerde acı deneyimlerinin ürünüdür. Sınıf savaşımının günlük tecrübelerinin yanı sıra siyasal, sosyal ve ekonomik cepheden cereyan eden olaylar bunun vesileleridir. Yıllardır tekrar eden seçim oyunu buna bir örnektir. Kitleler düzen partileri tarafından defalarca aldatılmış olmanın deneyimi ile düzen partilerine mesafeli ve güvensizdir. Susurluk kazasının çete devleti gerçeğini geniş yığınların gözleri önüne sermesi bir başka örnektir. Kampanyalar partinin böylesi durumlardan en etkili şekilde yararlanma ihtiyacının ürünü olan taktik politikaların bir biçimidir.

"Devrimci taktik gerçek anlamını pratiğe müdahale yeteneğinde bulur"

Bu ara başlık parti kuruluş kongresinde devrimci taktiğin sorunlarını üzerine yapılan bir değerlendirmeye aittir. Ve bugün kavranması gereken temel halka da buradır. Sağlam bir teorik birikiminizin, buna dayalı bir programınızın ve bundan hareketle saptanmış stratejik hedeflerinizin olması, devrimci bir taktik politika izleyebilmeniz için zorunlu önkoşullardır. Ancak bunlara dayanarak yaşanan bir dizi siyasal gelişmeyi, olayları, sınıf hareketinin seyrini vb. doğru değerlendirip, devrimci bir taktik beliryebilirsiniz. Fakat devrimci bir parti, aynı

zamanda bu temellere dayalı devrimci bir taktik çizgiye de sahip olmak zorundadır. Çünkü *"En iyi teoriyi, en iyi programı, en iyi stratejik çizgiyi ortaya koysak bile bu kendi başına hiçbir şey ifade etmez, bizi bir yere götürmez. Bir programa ve stratejik çizgiye hayat verecek olan taktik politikadır."* (***Devrimci Taktiğin Sorunları***)

Ancak devrimci bir taktik belirlemek de hiçbir zaman tek başına size başarı kazandırmaz. En iyi taktik çizgiyi belirleseniz bile onu başarılı bir pratik müdahaleye konu edemediğiniz sürece, gerçek yaşamda ona hayat verecek, maddi bir güce dönüştürecek pratik ve örgütsel müdahale yeteneğine sahip olamadığınız sürece, bu taktik çizgi sonuçta kağıt üzerinde kalmaya mahkumdur. Burada ise sorumluluk büyük oranda yerel parti örgütlerindedir. Ortada belirlenmiş bir taktik politika varsa onu özgülleştirip başarılı bir şekilde hayata geçirmek, bunu için gerekli yaratıcılığı ve inisiyatifi göstermek yerel parti örgütlerinin görevidir. Diğer yandan yerel çalışma alanlarında uygulanan taktiklerin sonuçlarının değerlendirilip iletilmesi merkezi planda isabetli taktik politikaların belirlenebilmesinde temel koşuludur. *"Yerel örgüt birimleri genel planda hareketin önderliğinden öğrenecektir, hareketin önderliği de somut uygulamalar sayesinde örgütün kendisinden öğrenecektir."* (***Devrimci Taktiğin Sorunları***)

Politikanın güce dönüştürülmesi için seferberlik

Kampanya, partinin belli bir dönemdeki politikasını gerçekleştirmek için özel bir yüklenme ve yoğunlaşma faaliyetinin toplamıdır. Böyle dönemlerde olağan propaganda ve ajitasyon çalışması ile alışılmış örgütlenme biçimlerinin sınırlılıkları aşılır. Parti, işçi ve emekçi yığınlarının, gözleri önünde cereyan eden olaylara kendi sınıf çıkarları doğrultusunda, yani devrimci bir perspektifle bakmalarını sağlamak için uygun devrimci sloganlar, şiarlar, talepler öne sürer. Bunlar etrafında sınıf kitlelerini mücadeleye katmaya olanak sağlayan savaşım araçlarını ve örgüt biçimlerini oluşturur. Tüm parti örgütleri ve güçleri bunun için seferber edilir, bu amaca yoğunlaştırılır.

Partimiz belirlediği kampanyaları bir seferberlik çağrısıyla birleştirmektedir. Burada sözü edilen seferberliğin iki boyutu bulunmaktadır. Bunlardan biri kampanyaların başarılı bir şekilde belirlenen hedeflerine ulaşması için çok yönlü yüklenmedir. Diğeri ise, partinin çalışma düzeyini ve kapasitesini yükseltmek, bunun önündeki engelleri ortadan kaldırmak için, azami bir çaba ve enerji ortaya koymaktır.

Güçlerin gerçek anlamda seferber edildiği bir kampanya eylemsizliğe, yerleşmiş verimsiz alışkanlıklara, tutuculuğa, atalete, zihin durgunluğuna ve tüm bunlara kölece bağlılığa karşı gerçek bir panzehirdir. Seferberlik engel tanımaz, çalışmanın önüne engel olarak dikilen ya da konulan her türlü engeli devirmeyi amaçlar. Tüm güçlerin seferber edildiği bir kampanya, önüne koyduğu her türlü görevi mutlaka sonuçlandırmaya kilitlenir. Bu bir eylemdir, bir özel sayının çıkartılmasıdır, bir anket çalışmasıdır fark etmez, eğer önden tanımlanmışsa mutlaka uygulanmalı ve sonuçlandırılmalıdır.

Olağan çalışma dönemlerinde karşılaşılan bir takım zorluklar kampanya dönemlerinde özellikle aşılmak üzere hedefe konulmalıdır. Örneğin olağan çalışma dönemlerinde propaganda çalışmamız genel bir seslenme olarak kalıyorsa, kampanya dönemlerinde bunu aşmak için propaganda çalışmaları somut eylem çağrılarına bağlanır. Ajitatörlerin, ajitasyon guruplarının eksikliği dile getiriyorsa, bu eksiklik kampanya sonrası dönemde aşılmış olmalıdır.

Kampanya öncesi dönem ile sonrası dönem arasında faaliyet ve güçler planında somut kazanımların olması gerekir. Kampanyanın başarıyla sonuçlanmasının bir ölçütü de budur. Bu politikayı güce dönüştürmek denilen şeyin kendisidir. Seferberlik gerçek anlamını burada bulur.

Siyasal çalışmada işlevsel parti organlarının belirleyici rolü

Sınıf kitlelerini örgütleyip harekete geçirebilmek, parti politikalarını yerellerde başarılı bir şekilde özgülleştirmeye bağlıdır. Bunun için de İnisiyatifli ve güçlü mahalli önderliklerin önemi kendiliğinden öne çıkmaktadır.

İnisiyatifli ve güçlü mahalli önderliklerden kastedilen nedir ve bunu başarmanın yolu nereden geçmektedir?

İnisiyatifli mahalli önderlik; bulunduğu alanda sınıf hareketinin sorunlarına hakim olabilen, bu sayede izleyeceği yol ve yöntemleri tayin edebilen, partinin merkezi ve dönemsel taktik politikalarını yerellerin özgünlüklerini dikkate alarak hayata geçirebilen bir önderlik düzeyidir. Mücadelenin ihtiyaçlarına denk düşen çeşitli araç ve yöntemleri hayatın zenginliği içerisinde bulup geliştirebilmek demektir. Ancak böyle bir çaba içerisinde sınıf kitlelerini örgütleme, onları harekete geçirip, önderlik edebilme yeteneği geliştirebilecektir.

Başarılı mahalli önderliklerrin yaratılması sorunu, bir süreç sorunu olarak, gerçek çözümünü sınıfa dönük bir siyasal kitle çalışması içerisinde bulabilir ancak. Bu doğrultuda alınan mesafeye bağlı olarak, önderlik düzeyinde yeni hedefler ve sorumluluklar çıkar önümüze. Başarılı bir mahalli önderliğin ölçütlerinden biri, gelişip yetkinleşmelerini partinin ulaştığı her yeni düzeye ve gelişim ivmesine bağlayabilmeleridir.

Sorunun böyle bir yanı olmakla beraber, sorulan soru biraz daha güncel ve pratikle bağı kurularak cevaplanmalıdır. İnisiyatifli, başarılı mahalli önderlikler, devrimci örgüt yaşantısını kurmuş, iç birliğini sağlamış kolektif organ çalışmaları üzerine inşa edilebilirler. Kolektif organ çalışmasına dayanmayan hiçbir çaba ya da sonunda ona bağlanmayan her türlü bireysel emek, kendi içinde ve o an için ne kadar başarılı görünürse görünsün, sonuçsuz kalmaya mahkumdur. Zira başarısını güvenceleyecek ve kalıcılaştıracak gerçek zeminden yoksundur; bundan yoksun olduğu ölçüde ise kendi sınırları içinde elde ettiği başarı kalıcı olamayacaktır. Kolektif emek üzerine kurulu olan organ çalışması, her türlü başarının kalıcılaşmasının güvencesi olmakla kalmaz, başarısızlıkları da kolektif bir müdahalenin konusu yaparak, böylece sorunların, zayıflıkların ve yetersizliklerin aşılmasını sağlar, üstelik yerinde ve zamanında.

Organ çalışması, çalışmanın planlanıp programlanmasıyla, böylece kendiliğindenci bir çalışma tarzının önüne geçilmesinin yanısıra, kolektif denetimle her türlü olumsuzluğun engellenmesini de sağlar. Organ çalışması, bir anlamıyla da organı oluşturan her bir üyenin, örgütlenme ve dönüşüm sürecini kolektif bir iradeye tabi tutarak, böylece kendisini daha ileri düzeyde üretmesi demektir. Bu, her bir üyenin eksiğini tamamlayan kolektif bir enerjinin açığa çıkması sağlar. Her bir organ üyesinin kişisel yetenek ve özgüllükleri böyle bir çalışma içerisinde gelişirken, onlarda davaya olan aidiyet ve sorumluluk bilincinin de gelişmesini hizmet eder. Eksiklik ve zaaflarını aşmasında yardımcı olur. Yanısıra bu çalışmanın kendisi, etrafımızdaki kitle çevre ve çeper ilişki ağının dağınıklığına son verip onları örgütleyebilmenin, ilişkileri bireysel müdahale alanından çıkarıp, partinin politik-örgütsel normları üzerinden müdahale konusu yapabilmeyi sağlar.

Her organ mali sorununu ve teknik altyapısını bağımsız bir şekilde kurup sağlayabilme hedefiyle hareket edebilmelidir. Zira teknik bir sorun gibi gözüken bu konu, aslında siyasal bir mahiyet içermektedir. Mahalli organlar, yerel çalışmalarını kendi ayakları üzerinde duracak bir şekilde kurgulayıp, örgütleyebildikleri oranda, çalışmalarının bağımsızlığını ve bu anlamda başarısını da güvencelemiş olurlar. Bu sorun

siyasal faaliyetimizin kesintisizliğini ilgilendirmekle beraber, işin örgütsel güvenlik yanını kesen bir boyutu da vardır. Teknik açıdan kendi dışına ya da üstüne bağımlılık çalışmayı alabildiğine hantallaştıracağı gibi, bunun gerektirdiği sonu gelmez trafik anlamsız bir örgütsel güvenlik riski de demektir. Bu yüzden de her organ başarılı bir çalışmayı güvencelemek açısından bu konu üzerine gereken önemi verip buna dair planlamaları bir an önce yapmak zorundadır.

Öte yandan, amacına uygun ve düzenli bir şekilde yapılan organ toplantıları da, başarılı bir organ çalışmasının olmazsa olmazlarındandır. Zira amacına uygun bir şekilde gerçekleştirilmiş organ toplantıları, her bir üyenin çalışmaya dönük yoğunlaşma sürecidir aynı zamanda. Toplantılarını sürekli aksatan, dolayısıyla böyle bir politik yoğunlaşma ve yetkinleşme sürecine giremeyen organlar, zamanla organ olmaktan çıkarlar, yürüttükleri faaliyeti de dar, kısır ve verimsiz bir siyasal pratiğin ötesine geçiremezler. Düzenli organ çalışmasına dayanmayan bir politik faaliyet en iyi durumda tek tek bireylerin kişisel gayretine dayalı olarak yürür. Bu ise örgütsel şekilsizlik anlamına geleceği gibi, böyle bir çalışmadan sonuçta ortaya dikkate değer bir sonuç da çıkmaz.

Mahalli önderlik misyonu sahip organlar sadece kendi dar güçleri ve ilişkilerinden sorumlu değiltirler. Tersine, bölgedeki toplam parti faaliyetine önderlik edebilecek bir politik önderlik sorumluluğu ile hareket edebilmeleri ve buna uygun düşen bir yetkinliğe ulaşmaları gerekir. Toplam bir bölge çalışmasına önderlik etmek ve alandaki tüm güçlerini yönetebilmek ise bir kez daha ancak organ olmakla, organ olarak çalışmanın tüm gereklerini titizlikle yerine getirmekle mümkündür. Kendisini örgütleyemeyen organlar altlarını hiç örgütleyemezler, bu ise çalışmayı peşinen başarısızlığı mahkum eder.

Organ toplantılarının amaca uygun yapılabilmesi ve başarılı bir şekilde gerçekleşmesi de toplantılara verilecek öneme bağlıdır. Toplantının gerçekleşeceği mekan sorunundan, toplantıya gündemleri üzerinden önden hazırlıklı gelinmesine kadar bir çok ayrıntı, siyasal ve örgütsel bir mahiyet teşkil etmektedir.

Organ toplantısının anlamı, salt organ üyelerinin biçimsel tarzda bir araya getirilmesi gibi bir teknik sorun olmadığı gibi, toplantıların çok uzun sürmesi de çok işlevsel geçtiğine gösterge sayılmaz. Saatlerce sürmesine rağmen somut sorunlara değinmeyen ve somut kararlar alınmayan bir toplantı, gerçekte tümüyle işlevsizdir, zaman ve enerji kaybından öte bir anlam taşımaz. Organ toplantılarının başarılı geçmesi ve amaca hizmet eder bir nitelikte olabilmesi için birkaç noktayı şöyle belirtilebiliriz: Toplantı gündemlerinin önden belirlenmesi ve her üyenin bu gündemler üzerinden hazırlıklı gelmesi; kolektif tartışmalar sonucunda kararlar alınması ve bir sonraki toplantıda denetlenmesi; toplam çalışmanın sürekli biçimde gözden geçirilip denetlenmesi; siyasal gündemler üzerine (düzen ve devrim cephesi, sınıf ve kitle hareketinin genel durumu) ve bölgedeki sınıf hareketinde yaşanan gelişmelere dair tartışmaların yapılması vb. Yanı sıra organ üyelerinin politik önderlik vasfını geliştirmek amacıyla eğitim çalışmalarının düzenlenmesi, toplantı raporlarının tutulması, üst organlara ve MK'ya verilecek raporların tartışılıp titizlikle hazırlanması da önemli sorunlar olarak bunlara eklenmelidir.

Düzenlenecek eğitim toplantıları ise teorik eğitim, politik eğitim, örgütsel ve pratik eğitim başlıkları altında yapılmalıdır. Teorik eğitim ile marksist-leninist klasikler incelenmeli ve bu parti programının incelenmesiyle bütünlüklü bir tarzda gerçekleştirilmelidir. Politik eğitim ile; partinin dönemsel politik taktik hattı ve bunun dönemlere özgü sonuçları işlenmelidir. Bu noktada PYO'nun özellikle orta sayfa yazıları tartışmalara konu edilmelidir. Örgütsel eğitim ile devrimci örgüt içi yaşamın sorunları işlenmeli; demokrasi, disiplin anlayışı, yoldaşlık ilişkisi, eleştiri-özeleştiri konuları işlenerek, organ çalışmasının devrimci iç birliği sağlanmaya çalışılmalıdır. Pratik eğitim ise, politik kitle çalışmasında militan ve savaşçı bir kimliğin gerekleri, partimizin ihtilalci niteliği ile bağı kurularak işlenebilmelidir. Toplantılarda ayrıca bir gündem başlığı olarak örgütsel güvenlik sorunu muhakkak işlenmelidir. Konun hassasiyeti ve önemi bakımından bu

(Devamı s.23'de)

Yoldaşlık üzerine

M. Ulaş

Yoldaşlık mücadeleyle kazanılır

Nasıl ki bir parti ancak işçi sınıfını devrime kazanma mücadelesi içinde gerçek anlamda bolşevik bir parti olabiliyorsa, nasıl ki devrimci kimlik mücadele içinde kazanılıyorsa, aynı şekilde yoldaşlık duygusu da böyle bir çaba içinde oluşur ve güçlenir. Ancak burjuvaziye karşı savaşta aynı saflarda omuz omuza dövüşenler, tüm çabalarını bu işe hasredenler birbirlerine gerçek yoldaşlık bağlarıyla bağlanabilirler. Ancak direniş ve mücadele birleştirebilir. Ancak bu sayede düzenin karşılıklı çıkarlara dayalı yoz ilişkileri ve sözde sevgi bağları aşılabilir ve gerçek yoldaşlık ilişkileri kurulabilir.

Sorunların çözümüne birlikte kafa yoran, çaba harcayan devrimciler bunun ürünü olarak birbirlerine daha sıkı bağlarla bağlanırlar. Aralarındaki bağlar kişisel kimi özellikler üzerinden değil, aynı davaya baş koymak üzerinden şekillenir. Böylece kişisel sorunların oluşuma yolaçan zemin de ortadan kalkar. Yoldaşlar kendi alanlarındaki çalışmada gerçek anlamda ortaklaşamadıkları ölçüde ise sorunlar kişiselleşir.

Çalışmaya harcanan emek ve yoğunlaşma ölçüsünde kişisel sorunlar ikinci plana düşecek, kişisel farklılıklar sorun kaynağı olmaktan öte, çalışmayı zenginleştiren birer olanağa dönüşecektir. Yaşanan sorunun çözümü ya da bir işin en iyi nasıl yapılabileceği konusunda kolektif bir çaba harcandığı ölçüde, yoldaşlar ortak çalışmanın verdiği ruhla birbirlerine daha güçlü bir biçimde bağlanacaklardır.

Yoldaşlık kimi zaman, yeterince özümsenmeden, aynı saflarda bulunmaya indirgenebiliyor. Hayattan kopuk bu bakış yaşamın gerçekliğine çarptığında, yoldaşlar arasındaki ilişkiler kolayca tahrip olabiliyor.

Yoldaşlık elbette kendi başına aynı saflarda mücadele etmek değildir. Kuşkusuz bu olmazsa olmazdır. Ama bu zemin üzerinde gerekli olanlar yerine getirilemediğinde, gerçek yoldaşlık ilişkileri de asla gelişemeyecektir. Çalışmanın ihtiyaçları üzerinde yoğunlaşan bir çaba, ilişkilerin de bu çaba üzerinde şekillenmesini sağlayacaktır. Tartışmalar hep sorunları aşma ve daha ileri bir düzeye ulaşma çabası çerçevesinde şekillenecektir.

Yaşamımızı devrimci bir tarzda örgütlemeden, devrimci kültür ve değerleri içselleştirmeden, gerçek bir komünist olamayız. Bu koşullarda kurduğumuz bağlara da yoldaşlık demek mümkün olamaz.

Gözetilecek temel nokta partinin ve devrimin çıkarlarıdır

Yoldaşlık sevgisi belli temeller üzerinde yükselir. İlişkilerde devrimci eleştiri, yoldaşça paylaşım, özveri vb. son derece önemlidir. Yoldaşlık kavramını kendi içinde idealize etmemeli, bu alandaki zayıflıkların nedenlerini anlamaya ve aşmaya çalışmalıyız. Çünkü bu alandaki zayıflıklar sadece niyet ve çabaların zayıflığından kaynaklanmıyor.

Düzenle bağlarımızı koparmamız, bir dava uğruna savaşan insanlar olmamız, bu düzenin bize bulaştırdığı zaafları ve zayıflıkları bir anda aşmamızı sağlamıyor. Değer yargılarımız, alışkanlıklarımız, olaylara ve insanlara bakışımız, vb. büyük ölçüde bu düzen altında şekilleniyor. Dahası, farklı kişiliklere sahip olduğumuz ölçüde ortak değer ve zevkleri paylaşmamız da mümkün olmayabiliyor. Bu durumda bizi birbirimize bağlayacak olan temel, uğrunda birlikte mücadele ettiğimiz devrim davasıdır.

Devrim için aynı parti saflarında mücadele etmenin, bu çerçevede de yoldaşlık ilişkilerini kurabilmenin zemini, bizim için kişisel değerler ve zevkler, içinde yetişilen kültür değildir. Bu durumda temel kriter partinin ve devrimin çıkarları olmalıdır. Bizim için asıl zemin aynı saflarda mücadele etmek ve bunun için azami çabayı gösterebilmektir. Bizim için önemli olan partimizin önümüze koyduğu hedeflerdir. Bu amaçlar için samimiyetle mücadele ediyorsak, yoldaşlık için gerekli zemine de sahibiz demektir.

Burjuva iktidarın yıkmak için yaşamımızı

mücadelenin gereklerine göre şekillendirmek zorundayız. Tüm ilişkilerimizi ve yaşamımızı devrim hedefine göre kurmalıyız. Bu başarıldığında, sorunların kişiselleşmesi aşılabilecek, çözüm için devrimci ilke ve esaslar belirleyici olabilecektir. Bu sayede de eleştiri-özeleştiri, kolektivizm, devrimci disiplin vb. ilişkilerde hakim hale gelecektir. Sorunların çözümü konusunda gösterilecek ortak irade ve çaba yoldaşları birbirlerine kenetleyecek, elde edilecek başarı üzerinden daha ileri bir birliktelik sağlanabilecektir.

Yoldaşlık, devrim davasını ileriye taşımak için harcanan çaba içinde gelişip kökleşecektir. Kavgada çelikleşmeyen yoldaşlık ise sadece söylemde kalacak, sorunların boy vermesine uygun zeminde varolan ilişkiler de tahrip olacaktır.

Yoldaşlık sevgisi

Doğal olarak en çok yoldaşlarımızı sever, en çok onlara değer veririz. Çünkü yoldaşlarımızla olan bağımız ne akrabalık gibi irademiz dışında oluşuyor, ne de düzen içindeki dostluk ve sevgi ilişkilerinde olduğu gibi kaba çıkarlara dayanıyor. Düzenin şekillendirdiği ilişkiler bir şekilde bizi de etkiliyor ve gerisin geri düzenin içine çekiyor. Ailelerimiz bir anda düzenin en güçlü silahlarından biri olabiliyor karşımızda. Düzen içi dostluk ve sözde sevgi anlayışları mücadelemizi zayıflatan bir rol oynayabiliyor.

Oysa yoldaşlarımız insanlığı bu sömürü düzeninden kurtarma hedefiyle kendilerini feda edebiliyorlar. Bu nedenle, hiç tanımadığımız, ama aynı dava uğruna ölümü göze alarak mücadele ettiğimiz yoldaşlarımıza duyduğumuz sevgi diğerlerine göre daha üstünüdür. İşte bu nedenle yoldaşlarımızın üstüne giden kurşunları paylaşabiliyoruz.

Devrimci eleştiri ve özeleştirinin önemi

Yoldaşlar birbirlerini eleştirirken temel önemde bir kıstası gözden kaçırmamalıdırlar. Eleştiri yıpratıcı değil yapıcı olmalıdır. Elbette yoldaşlarımızın zayıf yönlerine vuracak ve zaaflarını köklü bir biçimde aşılabilmesi için elimizden geleni yapacağız. Zaafları görmezlikten gelmek ve müdahaleden kaçınmak, aslında kendi iddiamızı boşa çıkartmak olacaktır. Çünkü bu, mücadelenin önünde oluşan bir engele müdahaleden kaçmak demektir ve bir devrimci için kabul edilemez. Fakat bunu, sorunu kişiselleştirmeden, yoldaşımızı bir günah keçisine dönüştürmeden yapmalıyız. Aksi halde sorunlar aşılmak bir yana, daha da kökleşir ve içinden çıkılmaz bir hal alır. Bir süre sonra da devrimci görev ve sorumluluklar yerine, bu sorunların ortaya çıkardığı kişisel hesaplaşmalar gündeme oturur. Böyle bir durumda kolektif bir çalışma yürütebilmek mümkün olmaz.

Gündelik ilişkilerde özen

Gündelik yaşam içinde paylaşım ile görev ve sorumluluklarımız çerçevesinde ilişki tarzı oldukça önemlidir. Gündelik işlerin yerine getirilmesine, üzerimize aldığımız işlerin planlandığı gibi yapılmasına özen göstermeliyiz. Bazı yoldaşlar kimi zaman aynı evin içinde yaşamalarına rağmen yoldaşlığı sadece ev işlerini paylaşmaktan ibaret görebiliyorlar. Elbette gündelik işlerin yapılmasında gösterilecek özen önemlidir. Ancak yoldaşça paylaşımı buna indirgemek, yoldaşlığın gereklerini yerine getirmek bakımından oldukça yetersizdir. Çünkü asıl paylaşım yoldaşların birbirlerinin gelişimleri için gösterecekleri çabadadır. Bu sadece yoldaşlarına değil, aynı zamanda kendilerine karşı sorumluluklarıdır. Bu çerçevede eğitim sorununa önem verilmelidir. Birlikte okumak, okunanlar üzerinden tartışmak, güncel siyasal gelişmeleri birlikte değerlendirebilmek, bunlar üzerinden somut görevleri süzebilmek, bu görevlerin yerine getirilmesi için birbirlerinin eksiklerini gidermek için azami çabayı gösterebilmeliyiz.

***

Sonuç olarak, aynı saflarda mücadele eden devrimcilerin gerçek anlamda yoldaşlık bağlarıyla birbirlerine bağlanabilmeleri için, öncelikle devrim davasının gereklerini yerine getirme konusunda tutarlı davranmaları, tüm yaşamlarını bu hedefe uygun tarzda kurmaları zorunludur. Bu alandaki zayıflıklar aşılamadığı koşullarda, yoldaşlık ilişkilerini geliştirip güçlendirmek de mümkün olamayacaktır.

Pratik faaliyetlerden...

Pratik faaliyette yeni bir düzey

Parti olarak artık pratik faaliyette yeni bir üzeye ulaşmış bulunuyoruz. Propaganda araçlarını güncel gelişmelere bağlı olarak daha yaygın ve etkili kullanıyoruz. Özellikle son dönemde neredeyse her önemli gündem üzerinden aralıksız bir pratik faaliyet yürüttük.

1 Mayıs afişleri gelene dek çalışma yürüttüğümüz alanlarda genellikle yazılamalar yaptık. Afişlerin gelmesiyle yaygın bir afiş çalışmasına başladık. Afişlerimiz gerek görsel açıdan gerekse de şiarlarıyla göz dolduruyordu. Özellikle parti amblemimizin yer aldığı "Yaşasın 1 Mayıs!" şiarlı afişimiz oldukça dikkat çekti. Yanısıra 1 Mayıs'ı, "Yaşasın 1 Mayıs, yaşasın sosyalizm!" şiarlı afişlerimizle işçi ve emekçilerin gündemine taşımaya çalıştık.

Ortadoğu'da süren emperyalist işgal ile işçi sınıfı ve emekçi halklara karşı savaş makinesi olarak örgütlenen NATO'nun İstanbul Zirvesi ile ilgili olarak ise, "Irak, Filistin direniyor! Direnen halklar kazanacak!", "Emperyalist savaş aygıtı NATO'ya geçit yok!", "Katil ABD Ortadoğu'dan defol!" şiarlarının yer aldığı üç değişik afiş kullandık.

Daha sonra, '71 devrimci hareketinin, idam sehpalarında baş eğmeden devrim ve sosyalizm bayrağını yükselten sembolleri olan Denizler'in resimlerinin bulunduğu "Bizim DENİZ'lerde emperyalizme geçit yok!" şiarlı afişimiz elimize ulaştı.

Böylece dönem boyunca 1 Mayıs öncesi tükettiğimiz iki çeşit afişle birlikte toplam altı çeşit afiş kullanmış olduk. Sultanbeyli Başaran Mahallesi, Sarıgazi merkez ve çevresi, Üsküdar, E-5 üzeri, Gülsuyu ve Yeni Çamlıca Mahallerinde işçi-emekçilerin kullandığı güzergahlar, Bostancı-Dudullu hattı, Ümraniye merkezi ile OSB-İMES'in içi ve çevresini yüzlerce afişle donattık. Düşmanın tüm tahammülsüzlüğüne rağmen birçok noktada afişlerimiz ve yazılamalarımızla şiarlarımızı işçi ve emekçilere ulaştırmaya devam ediyoruz.

Pratik faaliyetimizi, İstanbul İl Komitesi'nin işçileri ve emekçileri emperyalistlerin NATO Zirvesi'ne karşı mücadeleye ve direnen halklarla dayanışmaya çağırdığı bildirisiyle sürdürdük. Sultanbeyli, Sarıgazi, M. Kemal (1 Mayıs), Yeni Çamlıca ve Gülsuyu'nda hedeflediğimiz alanlarda yaygın bir şekilde bildiri dağıttık.

Mahalle aralarına bir takım yazılamalar dışında kimsenin sistematik illegal devrimci devrimci pratik faaliyet yürütmediği bir dönemde afiş yazılama ve bildiri gibi farklı araçlarla doğrudan Parti adına yürüttüğümüz faaliyetin etkisi daha da artmaktadır.

NATO Zirvesi'nin yaklaşması nedeniyle birçok noktada düşmanın önlemlerini arttırmış olmasına karşın faaliyetimiz başarı ile tamamlandı. Devlet terörünün giderek tırmandığı bir dönemde doğrudan parti adına illegal materyallerle yürütülen devrimci faaliyet büyük bir anlam ve önem kazanmaktadır. Sistematik bir şekilde tırmandırılan teröre yanıtımız, pratik faaliyette yakaladığımız düzeyi farklı araçlarla geliştirip güçlendirerek sürdürmek olacaktır.

Anadolu Yakası'ndan Komünistler

Girdiğimiz sokakta karşılaştığımız bir grup gence ajitatif konuşmamızdan sonra imza istedik, hepsi attı. Gençlerden birisi "abi ben de bir tane kağıt alabilir miyim, kısa sürede tanıdıklardan bu kağıdı doldurabilirim" demesi üzerine bir adet imza föyü verdik, kısa bir süre sonra döndüğümüzde gerçekten de tamamının dolduğunu gördük. Teşekkür edip nerede görüşebileceğimizi konuştuktan sonra ayrıldık. Aynı zamanda çalıştığımız işyerlerindeki işçilerden de imza aldık. Genel olarak tepkiler olumluydu. Süreç üzerinden epey sohbet ve tartışmalarımız oldu.

İkinci olarak ise NATO'nun tarihsel süreci ve misyonunu, emperyalist-kapitalist sistemin barbarlığı ve sermaye devletinin bu süreçteki rolünü yalın bir dille anlatan esnek imzalı bir bildiri çıkartıp dağıttık. Dağıtımı, ajitasyon eşliğinde bir fabrikanın servisine ve bir semtte servis güzergahına yaptık. Genel olarak tepkiler olumluydu, soru soran da oluyordu. Ayrıca aynı özel sayıyı, emekçilerin servis beklediği durak ve sürekli kullandıkları güzergahlardaki noktalara görülecek şekilde yapıştırdık. Bunun yanında duvar gazetesini en kısa sürede hazırlayarak işlek noktalara asacağız.

Bu çalışmamızın bir başka aracı ise İstanbul İK imzalı NATO ve emperyalist savaş karşıtı bildirisini emekçi semtlerde dağıtmak oldu. Bu dağıtım esnasında da kapı altlarına bıraktığımız kadar emekçilere ajitasyon çekerek elden de verdik. Kimileri soru sorarak, olumlu tepkilerle teşekkür ederek bildirilerimizi alıyordu. Bizzat partimiz adına bu bildiriyi elden vermemiz ayrı bir anlam ifade ediyor. Faaliyetimizi ayrıca faaliyet yürüttüğümüz fabrikalara ve sosyal yaşam alanlarına taşıdık. İşçilerle toplantı havasında röportajlar yaptık, işyerlerinde imza topladık.

Büyük oranda önümüze koyduğumuz hedeflere ulaştığımızı söyleyebiliriz. Toplumun geneline mal olan bu süreci etkin bir şekilde değerlendirmeye çalıştık. İlişki kurduğumuz emekçilerle ilişkilerimizi değerlendirip sürdürecek, kapılarını çaldığımız evler, fabrikalar uğrak yerlerimiz olmaya devam edecektir

Emperyalizmin savaş örgütü NATO 'un İstanbul Zirvesi'ni sayılı günler kaldı. Türkiye emekçileri, aydınları, ilericileri ve devrimci hareketinin kaderini yakından ilgilendiren bu zirvenin engellemesi, engellenemese bile İstanbul'un, Türkiye'nin sahipsiz olmadığını, sokaklarının dar geleceğini göstermek, sokakları barbarlara dar etmek hayati bir önem taşımaktadır. Biz partili komünistler de emperyalist barbarlara geçit vermemek için elimizden geleni yapacak, „Bizim denizlerde emperyalizme yer yok!" diyerek çalışmalarımıza devam edeceğiz.

Rümeli Yakası'dan Komünistler

Kadro niteliğinin geliştirilmesi...

(Baştarafı s.15'de)

çizgimizi kavrayışlarında, buna dayalı bir düşünsel üretimde, gerek taktik-politikalarımızı pratikleştirmede, özellikle de etkili bir politik kitle çalışması yürütmekte esasa ilişkin bir sorunları olmadığı halde, hem güçleri dönüştürmek hem de kitle ilişkilerini örgütlemek planında zorlanma yaşamaları, örgütsel kimlik ve örgütçülük alanındaki yetersizliklerden bağımsız ele alınamaz. Bu yetersizlikleri aşmak ise, tıpkı parti yer altı örgütlerimizin yaşadıkları sorunlarda olduğu gibi, açık birim ve kolektiflerinin kendi içinde ve imkanlarıyla aşabilecekleri bir sorun değildir.

Bu sorunları aşmaya yönelik toplam bir yüklenme olmadan, kazanılan düzey ve birikimlerin gerisine düşmeyiz belki ,ama kazanılan güçleri dönüştürme, partinin çeperini örgütleme sorunlarını aşmada da kolay kolay başarılı olamayız. Söz konusu türden bir yüklenmenin belirleyici halkası ise, bir kez daha, partinin siyasal ve örgütsel faaliyetini her bir yerelde organik bütünlüğe kavuşturmaktır.

Kitle çalışmasında yeni bir düzeyin ilk adımları, ilk pratikleri

Yerel parti örgütü olarak NATO Zirvesi dolayısıyla önümüze bir çalışma programı koyduk. Belli bir başarı düzeyine ulaşarak sürdürdüğümüz genel propaganda çalışmamızı, legal ve yarı legal araçlarla zenginleştirerek kullanmayı planladık. Daha önce çalışmada bu düzeyi hedeflemiş olmamıza karşın, gerekli adımları atmada zorlanma yaşıyorduk. Gelinen aşamada bu adımları artık atmış bulunmaktayız. Organımızda yaptığımız bir toplantıyla süreci değerlendirerek, çalışma programımızı şu başlıklar altında belirledik;

* 28 Mart yerel seçimleri ve 1 Mayıs sürecinin ardından NATO zirvesi siyasal çalışmanın öncelikli gündemi haline gelmiştir. Bu gündem doğrultusunda ve partinin ortaya koyduğu ilkeler temelinde başlatılan kampanyayı kendi cephemizden güçlendirmeli, işçi-emekçi kitlelere NATO ve emperyalizm karşıtı bilinç taşımalıyız.

* İşyerleri ağırlıklı bir çalışma. Bu çalışma için merkezi araçlarımız dışında yerel, legal ve yarı legal araçları, seçilmiş hedef işyeri ve işçi semtlerine yönelik kullanmalıyız.

* Çalışmamızda özellikle yüzyüze görüşmelere önem verilmeli. Araçlarımızı ve kullanım biçimini buna göre belirlemeliyiz.

* Mevcut kitle ilişkilerimizi geliştirmek, yeni güçlere ulaşmak, geniş bir kitle ağı oluşturmak perspektifiyle hareket etmeliyiz.

Bu hedeflere bağlı olarak önümüze koyduğumuz araç ve çalışma biçimleri şunlar oldu: Bir imza kampanyası başlatmak; yerel bültenin özel sayısını kendi olanaklarımızla çıkarıp çoğaltarak bizzat fabrika önleri ve işçi güzergahlarına dağıtmak; duvar gazetesi hazırlayarak belli noktaları yapıştırmak; çalışma yürüttüğümüz fabrikalarda yukarda saydığımız gündemleri işçilerin gündemine sokmak, tartışmak, tartıştırmak, ropörtajlar yapıp yazılar isteyerek katkılarını almak vb..

İlk olarak bir imza föyü hazırlayıp çoğalttık ve seçtiğimiz emekçi mahallelere yöneldik. "28-29 Haziran'da İstanbul'da bir zirve olacak. Katiller Bush ve Blair İstanbul'a gelecek. Irak ve Afganistan'da olduğu gibi yeni katliam planları yapacak, yeni senaryolar hazırlayacaklar. Buradan çıkacak kararlar geleceğimizi çok yakından ilgilendiriyor. Eğer engelleyemezsek ABD uşakları bu kanlı pastadan bir pay kapmak için gençlerimizi bu bataklığa sürecekler, Irak'a ve Afganistan'a Türk askerinin gönderilmesi söz konusu. Biz gençlerimizin kardeş halkları öldürmek ve ölmek için buralara gitmesini istemiyoruz" vb. ajitatif konuşmalarla sokakta yürüyen, kaldırımlarda oturanlardan, kimi kahve, yöre derneği, büfe, esnaflardan ve apartman yada tek katlı evlerin kapılarını çalarak emekçilerden imzalarını istedik. Genel olarak ABD'ye ve savaşa karşı bir tepkinin olduğunu gözlemledik.

Kimileri genel tepkilerini ifade ederken, imza atamayacaklarını belirtiyorlardı. Bu davranışları „ya başıma bir şey gelirse" tereddütlerinden kaynaklanıyordu. Kimileri ise böylesi çalışmalar için teşekkür edip başarılar dileyerek hemen imza atıyordu. Kimileri tereddütte kalıp soru sorarak bizi tanımaya çalışıyordu. Kimi karşılaştığımız grup halindeki gençlerden imza atanlar tereddütte kalanları ikna ediyordu. Uğradığımız iki ayrı yerde sıcak karşılandık, kendilerinin imza toplayabileceklerini belirtmeleri üzerine imza föylerimizi bıraktık.

(Devamı s.31'de)